

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:R 7 (790).

LÖRDAGEN DEN 15 FEBRUARI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:		UTGIFNINGSTID:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN	KR. 6:—	HVARJE LÖRDAG.	FRITHIOF HELLBERG	KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR.
IDUNS PRAKTOPPLAGA	> 8:—		TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3.	ÖPPEN KL. 10—5.	
IDUNS MODETIDN. MED PL.	> 5:—		REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
IDUNS MODETIDN. UTAN PL.	> 3:—	LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.			

ETT LANDSHÖFDINGPAR.

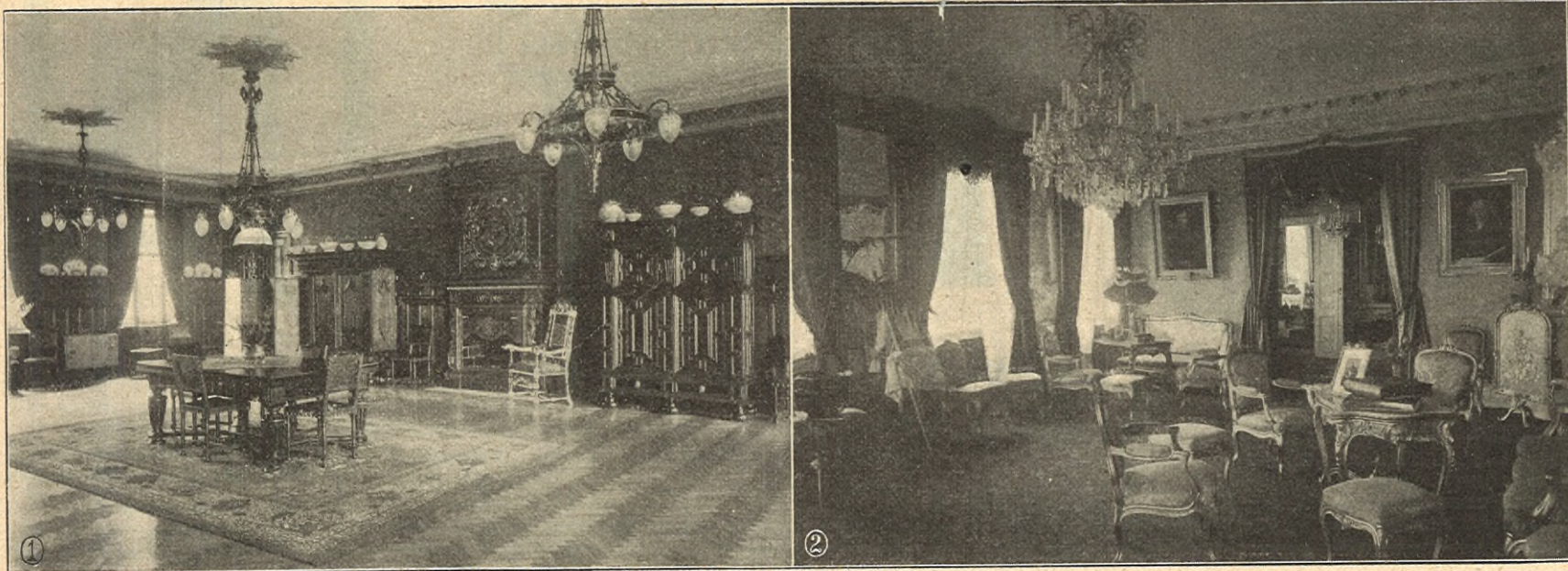
IUTKANTEN af Göteborgs *city*, där affärslivets guldförande kungsåder går sin jämna gång, och där hamnens rörliga lif liksom symboliserar den stora handelsstadens pulserande, rastlösa arbete, ligger en massiv, allvarlig byggnad utan arkitektonisk skönhet, men med stolta anor. Det är »residenset», hvilket byggdes år 1647 af Lennart Torstensson och sedan ägdes af Carl X, som afled därstädes.

Till sitt nuvarande ändamål — landshöfdingeresidens — uppläts byggnaden år 1700. Anslående, glad och rörlig är den tafsa, som breder sig därutanför. Ångbåtar och seglare på in- och utgående. Fartyg, som lasta och lossa, medan bogserångare kila likt skottspolar dem emellan. Arbetande ångvinschar, skriande måsar, glittrande vatten och rökpelare, som stiga från de många industriella anläggningarna på Hisingsstranden, öfver hvilken Ramberget reser sitt stolta krön. Arbete — arbete öfver allt!

Det har stundom yttrats, att landshöfdingebefattningarna skulle, utan men för administrationen, kunna indragas, och det är möjligt, att så kunde ske, om ej andra kraf än själfva ämbetsgörömlen ställdes på den höga värdighetens innehafvare. Säkert är dock, att för en hvar, som haft tillfälle på nära håll följa hvad en energisk, för sitt län intresserad höfding förmår uträtta för detsamma bästa i såväl ekonomiskt som ideellt afseende, ämbetets vikt och betydelse ligga i öppen dag.

FRIHERRE OCH FRIHERRINNAN LAGERBRING I DEN SISTNÄMNDAS SKRIFRUM I DERAS HEM I GÖTEBORG. FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAFEN A. JONASON.

FRÅN RESIDENSET I GÖTEBORG. 1. MATSALEN. 2. STORA SALONGEN. A. JONASON FOTO.

Allt annat än en sinekur är också landshöfdingeämbetet i Göteborg och Bohus län, där ej blott residensstaden i och för sig kräver sin man, redo ej allenast att fylla de stora sociala förpliktelserna och åtaga sig ordförandeskapet i styrelsen för en mängd olika institutioner, hvaribland högskola och museum, utan också länet själft, hvilket genom sin speciella näring, fisket, och sitt läge halft i sjön är mer än vanligt svårskött.

Friherre *Gustaf Lagerbring*, hvilken fått sig den ansvarsfulla posten anförtrodd, har emellertid visat sig vara rätt mannen på denna plats, i det han ej allenast med kraftig hand tagit initiativet i frågor, som berört stadens och länets materiella och ideella lifsintressen, utan ock gjort sig till befolkningens — särskildt fiskarens — hjälpare och vän.

Till länets höfding vända sig dessa också med hvad de ha på hjärtat, förtroendefullt och utan mellanhänder. Kanske i känsla af att han å ena sidan äger auktoritet uppåt och å den andra står utanför och öfver alla partier.

»Kom med! Hjälp oss! Annars blir det ingenting af,» heter det. Och han är med! Han kommer till dem för att på nära håll pröfva rättvisan af deras andraganden eller söka afhjälpa deras nöd — kommer äfven till platser, dit kanonångaren Svensksund ej kan föra honom och där frånvaron af järnvägslinjer sätter svåra färdehinder i vägen.

En vinst af dessa resor är också, att friherre Lagerbring därunder haft tillfälle taga personlig kändedom om den ovärderliga skatt af minnesmärken och fornlämningar, Bohuslän äger, och blifvit en ifrig främjare af deras bevarande och utforskande.

Sanningen att säga, skulle det vara svårt nämna någon fråga, någon punkt inom länet, dit höfdingens intresse ej når.

Anmärkingar ha gjorts emot, att en landshöfding utsetts till den blifvande tronföljarens, prins Gustaf Adolfs, guvernör, och naturligt är, att alla uppdrag utanför det redan gifna kallet försvåra detsamma. Men de länsintressen, som i så fall för en kort tid blifva lidande, vika — som en framstående tidning redan sagt — endast för ett större intresse: riksintresset. Naturligt är ock, att till en så vägende ärepost endast den väljes, som anses i allo mest lämplig.

Den, som lämnar den rörliga taflan af Skeppsbrons och hamnens brusande arbetslif bakom sig för att tråda in genom residensets af Torstenssonska och de la Gardieska vapnen

prydda portal, får också snart nog klart för sig, att detta är en bostad »ej blot til lyst».

På nedre botten ligga landshöfdingens med solid komfort inredda mottagnings- och arbetsrum, från hvilka en spiraltrappa leder till öfvervåningen, med hvilken ett ständigt samarbete kan sägas pågå.

Friherrinnan *Hedvig Lagerbring*, född Nisbeth, tager nämligen liflig del i och bidrager på allt sätt att underlätta sin makes arbete, medan hon själf tillika sitter såsom ordförande i en oändlig mängd styrelser och kommittéer. Där han gifver initiativet, tager hon ofta vid för att genom sin hjärtevärm, sitt lifligt pulserande intresse föra saken vidare framåt.

Så med »nödhjälpsfonden för bohuslänska fiskare», hvilken utan hennes kärleksfulla nitälskan aldrig skulle uppnått den höga siffran af inemot 100,000 kronor.

I Göteborg, där arbetet för det ena samhällsnyttiga företaget aflöser det andra, äro de ledande krafterna strängt anlitade. För

ett dylikt företag arbetar friherrinnan Lagerbring också nu som alltid af alla krafter och med all håg, anordnandet nämligen af den stora basaren den 14 och 15 mars, som har till ändamål utvidgandet af Styrso hafskuranstalt för skrofulösa barn samt förändrandet af densamma till ett vintersanatorium, där sjuka småtingar, i och utom länet, skola helas af hafsluftens och badens förenade verkan och tuberkulosens spridande och förekomst inom landet minskas.

Sitt intresse för den behjärtansvärda saken har h. k. h. kronprinsessan visat genom att taga den under sitt speciella beskydd. Likaså ha Göteborgs magnater — offervilliga som alltid — redan lämnat bidrag på flere tusen kronor.

Till de allvarligare förpliktelserna sälla sig de representativa och sällskapliga, hvilka väl knappast kunna fyllas på ett älskvärdare sätt än af landshöfdingeparet Lagerbring.

Glad och fager är också den totalbild, landshöfdingehemmet i Göteborg skänker hvar och en, som haft förmånen se det såväl vid de större festerna som mera i hvardagslag.

Att den stora, lika konstnärligt som dyrbart och vackert inredda våningen verkligen framför allt ter sig som ett *hem*, är bästa vittnesbördet om den fina, nobla smak och den hjärtats värme, som ordnat det hela.

Här finnas inga paradrum, öppna endast vid högtidliga tillfällen, med undantag af tredje våningens salar och salonger, där supén serveras vid de stora representativa festerna. Alla rummen begagnas dagligen; men öfver några ligger naturligtvis en intimare, mera hemlik prägel, såsom öfver »gula salongen» och främst öfver husfruns arbets- och skrifrum, där de äkta makarna vanligen unna sig en morgon-tête à tête, innan arbetet å ömse håll tager vid. Här inne träffar man också de nyaste och bästa alstren af nutidslitteraturen, för hvilken friherrinnan Lagerbring intresserar sig, liksom för musik, konst och allt hvad vackert är. Om hennes kärlek för blommor skvallrar den mängd sådana, som alltid pryder det ljusfyllda, väna hemmet.

Det ståtligaste rummet är matsalen — också begagnad till danssal — hvilken sträcker sig öfver byggnadens hela bredd, och som genom sina diskreta färger, sitt vackra parkettgolf, sina ekskåp i renässans och främst de i grönt och guld hållna majolikaspisarna, af hvilka den ena prydes med Göteborgs, den andra med Bohus vapen, bildar ett anslående helt. En präktig anblick erbjuder denna sal,

PORTALEN TILL RESIDENSET I GÖTEBORG MED TORSTENSSONSKA OCH DE LA GARDIESKA VAPNEN.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

fyllt af en lysande skara gäster, men stämningfullast och hemtrefligast är den, när en flammande stockvedsbrasa kastar sitt sken däröfver.

Mera till praktrummen hör också »gröna salongen» — empire i grönt och guld — där Carl Johans och Oscar den förstes bilder i kroppsstorlek pryda väggarna.

Praktfullast är stora eller »roccosalongen» med väggar, draperier och gulkarmade möbler i blekaste smultronfärg, ett förtjusande rum, med en mängd fönster utåt hamnen, där allt smeker och fångslar ögat, och där vid de stora festerna värdinnan tar emot sina gäster, medan värden möter redan i entréen.

Öfver dessa fester ligger också ett skimmer af glädje, skönhet och förfining, som gör dem till verkliga högtidsstunder för de inbjudna. Hvar också finna ett älskvärdare värdfolk, en gladare, mera otvungen och på samma gång förfinad umgängeston?

Om friherre Lagerbring har blifvit sagdt: »Det är en Guds gåfva att se ut som en höfding, när man är det.» En sanning är också, att hans nobla hufvud skulle väcka uppmärksamhet öfverallt, liksom hans stämma gör det. Han är nämligen en talare af rang.

Om friherrinnan Lagerbring kan sägas, att hon är ett söndagsbarn med denna sällsynta, obeskrifliga charme öfver sig, som oemotståndligt vinner hjärtan.

Afhållna af hög och låg äro båda som knappast något landshöfdingpar i Göteborg före dem. Stor är också fruktan, att ännu viktigare förtroendeposter, ännu högre värf, skola tvinga länets höfding att lämna den stad och det län, med hvilka namnet Lagerbring redan blifvit så varmt och tacksamt förbundet.

VÅRA KVINNLIGA TELEGRAFISTERS STÄLLNING.

BLAND VÅRT LANDS kvinnliga telegrafister råder för närvarande djup missstämning och allvarsamma bekymmer för framtiden med anledning af det kommittébetänkande, som afgifvits till årets riksdag rörande »förslaget till ny stat för post- och telegrafverket».

Redan förut har missförhållandet mellan antalet telegrafister, som innehade ständiga förordnanden och de som innehade endast tillfälliga sådana, varit mycket stort, i det de senare uppgått till mer än dubbla antalet mot de förra. Nu skulle, enligt förslaget, dels en minskning af ständiga förordnanden äga rum och dels en mängd telegrafstationers föreståndarinnor ersättas med manliga betjante, s. k. mästare på ordinarie stat, utan att dessa föreståndarinnor, till ett antal af 20, erhålla andra tjänster än att de förflyttas till »annan tjänstgöring», det vill säga dels tråda tillbaka och dels slutligen öfverlämnas åt telegrafstyrelsens godtycke att utan hänsyn till deras egna önsknings skickas hit och dit i landet.

Kommittéförslaget påtagliga orättvisa mot de kvinnliga telegrafisterna har också framhållits i en reservation af byråchefen *M. Wennman*, hvilkens utlåtande måste tillskrifvas så mycket större vikt, som byråchefen *W.* varit i telegrafverkets tjänst från dess tidigaste skede, själf passerat graderna och således från alla håll kunnat iakttaga den kvinnliga personalens arbetssätt och förmåga och lärt att rättvist bedöma den.

Långt ifrån att godkänna den större kompetensen hos manliga betjante, eller deras större uthållighet och arbetsförmåga vid till-

tagande ålder, framhåller hr *W.* de kvinnliga telegrafisternas öfverlägsenhet i vissa fall genom större lätthet och ledighet i handens rörelser, intelligens, snabb uppfattning och språkkunskap samt ett tålmod och en uthållighet, som ofta lämna männen långt efter. Vidare påpekar reservanten, att telegrafverket med den kvinnliga personalen får större procent *unga* och raska expeditörer än med ensamt manlig, enär omkring halfva antalet på grund af inträdande äktenskap afgår och unga tråda i stället. Allt som allt lämna således de kvinnliga telegrafisterna en både lifskraftigare och expeditiösa dugligare personal än de manliga af betjäntklassen, som rekryteras endast i mån som mästarna afgå vid uppnådd pensionsålder.

Framför oss ligger också just nu en skrivelse från en kvinnlig telegrafist, som synes oss tala ett högst behjärtansvärdt språk i denna för en hel klass af våra »arbetande systor» lifsviktiga fråga.

»Min egen mening i denna sak har ju ingen betydelse,» säger brefskrifvarinnan, »men jag kan ju ändå få yttra mig om ett arbetsområde, där jag haft min verksamhet nu snart i 30 år, och är min tanke den, att om öfverhufvud något arbetsfält, utom hemmets, skall anses särskildt lämpligt för kvinnan, så är visserligen detta ett af de lämpligare. Ja, jag är djärf nog att tro, att hon i många fall där är bättre på sin plats än mannen. Hon gör det bästa möjliga af situationen, skapar sig lätt en hemtreflig vrå i sin ämbetslokal, vid hvilken hon är bunden största delen af sin dag, och arbetar så med lust och fröjd, då han, under samma förhållanden, våndas och ryter som ett inburadt lejon, ruskande gallret och långtande ut till friheten och lifvet.

Det är ej min mening att påyrka, att kvinna bör få förestå större stationer, långt därifrån, men många sådana, som enligt det nya förslaget med nödvändighet skola förse med manliga föreståndare, kunna af en kvinnlig skötas *fullkomligt* lika bra. Nu skola däremot, enligt samma förslag, på åtskilliga stationer, som hittills med heder skötts af kvinnliga föreståndare, manliga sådana tillsättas, rekryterade ur reparatörers och telegrambärares klass, sedan de dock först fått lof genomgå en för staten ganska dyrbar utbildningskurs. Är nu detta rimligt och rättvist? Och är det underligt, om det blir gny i våra leder och om vi vädja till en upplyst och rättänkande opinion för vår sak! Vi önska intet högre, än att frågan blir behandlad och dryftad, så att alla sidor för och emot komma i dagen.»

I det längsta vilja väl också alla kvinnosakens vänner i vårt land nära det vissa hoppet, att riksdagen vid frågans behandling tar all den hänsyn till våra pliktrogna och sträfsamma kvinnliga telegrafisters nuvarande ställning och framtida utsikter, som såväl den enklaste rättvisa som en human och framsynt tidsanda synas kräfva.

I RIVIERANS SOL.

II.

DEN LIDELSEFULLA lifsträngtan, som aldrig flammar högre än inom de långsamt aftynande sjuklingarnes bröst, står att läsa med gripande skrift i tusentals människoansikten, hvilka i skimret från Rivierans sol skymta bland rosor och palmer.

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck

såsom Aktier, Obligationer, Priskuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

Han och hon ha en dag mötts därnere vid Medelhafvet och dragits till hvarandra af den sympati, som så starkt förenar lidande människor och gör dem öppenhjärtiga. Han tillhör måhända de biltoga europeerna från Weichsels eller Nevas strandbräddar, en af dessa idealistiska revolutionsmän, som fostras under trycket af järnhårda statsformer och hvars fysiska hälsa ej stått i jämn proportion till hans andliga viljekraft.

Trött, sjuk och sårad i sin andes finaste nervtrådar, har han under sin rolösa färd stannat i Nizza, i hvars läkande sol han funnit henne, en andlig själsfrände från Erins ö, som, äfven hon, sårats till blods af sin längtan efter släktets oupphinnliga Utopia.

Och under stilla tankentbytte samt med spirande lifshopp mötas de dagligen på sin favoritplats vid den hvita muren, mot hvilken rosornas starka lifspurpur gungar i luften som en fanfar.

Rymden är för öfrigt fylld af musik och jubel, hvilket bryter sig som vågsvall mot terrassen, där de två slagit sig ned. Det är karnevalens yra tid med karnevalståg och blomstercorso — en färgrik och bullrande hyllning åt den tillvaro, som är idel njutning och sol, och bildande en skarp kontrast mot det unga parets halft hviskande och allvarliga samtal om mänsklighetens lifsfrågor.

Massor af nöjesträngande människor ha skyndat till från Cannes, Mentone och Monte Carlo. Där nalkas nu karnevalståget med massor af gendarmar och kung Karnevals galavagn, hvilken hvarje år uppenbarar sig i en eller annan fantastisk form, och i vagnen tro-

LIFSTRÄNGTAN.

BLOMSTERKORSO I NIZZA.

nar det glorrika majestätet, ifördt en obeskrifbar dräkt, frukten af en häpnadsväckande, om ej alltid så smakfull uppfinningsförmåga. Drottningen rider på en eldig krake, medan talrika musikkårer och processioner avsluta fest-tåget.

Då solen gått ned i Medelhafvet, »sjunkit som en dukat genom springan på en sparbössa», för att citera Hans Alienus' skald, fyllas gatorna med täta hopar af dominoklädda åskådare, och alla kaféer och restauranter äro till trängsel besatta.

Avenue de la Gare illumineras med myriader sagoskimrande ljusdroppar, och på Place Masséna äger en stor offentlig bal rum.

Men det är ljufvigt att från det stojande karnevals-vimlet i Nizza följa med tåget österut till den lilla palmstaden Bordighera i San Remos omedelbara grannskap. Bordighera är den italienska palmstaden ex professo, som förser icke blott Rom, utan hela Italien, ja, hela den katolska världens katedraler och kapell med palmer.

Judarne använda sig af desamma vid den stora löfhyddo-

festen i oktober; vid påsken behöfvas de härliga träden för de kristna templen och om hösten för synagogorna i Alexandria, Prag, Wien, Berlin m. fl. städer.

För öfrigt är Bordighera ett fridens underbart vackra hemvist, där människorna vegetera under de yppiga palmernas hvalf och om söndagarna fira gudstjänst i de eleganta hotellen.

Det 40 kilometer nordost om Nizza liggande San Remo äger ej Nizzas och Mentones mon-

däna glans öfver sig, ehuru Rivierans naturfägring äfven här är starkt pregnant. Ett historiskt minne knyter sig, som bekant, till denna plats, när den tyske kronprinsen, sedermera kejsar Fredrik, våren 1888 i San Remo sökte bot mot sitt svåra halslidande.

Då var den vackra kurortens namn på allas läppar, och hela världen sände deltagande tankar till den lidande furstens sjukläger vid det solbelysta Medelhafvet.

Så brytas beständigt i Rivierans sol den yraste lefnadslust och dödsanings vemod till underliga ackorder. De människor, som trampa dess stigar bland violer och rosor, och plocka dess saftiga frukter från dignande grenar, skulle sanning vara afundsvärda som gudar, vore de endast också lika odödliga och ungdomsfrika som olympens invånare. Men tvärs igenom lufsjublet vid San Remos palmkust suckar som ett eko från en annan värld de manande orden: »Lerne leiden, ohne zu klagen» — lär att lida utan klagan!

VID HOTELL TABLE-D'HÔTEN.

FRANSKA KVINNOPROFILER. AF DANIEL FALLSTRÖM.

III.

DEN HVITA AZALEAN.

DÅ HERTIGINNAN gjorde sitt inträde i den förnäma världens salonger, då hennes fina profil för första gången aftecknade sig mot den stoppade sidenväggen hos en minister, frågade man halfhögt: »Hvem är hon? ... hvarifrån kommer hon?» Men man hviskade äfven med en rynkning på näsan, som då en rätt icke smakar: »Bah! bah! hon är en parveny! — — hvem vet — kanske född nere i dyn?»

Hennes gemål, hertigen, hade en afton — det var hos general Bataille, där man dansade — hört orden »ur dyn» och sin hustrus namn uttalade i ett andedrag. Han lade märke till den, som talat. Det var en ung sjöofficer, och när denne mellan en vals och en fransäs gick in i det lilla växtrummet för att svalka sig, följde hertigen honom ögonblickligen.

»Monsieur!»

Löjtnanten reste sig från sin halfliggande ställning och lade ifrån sig den rykande cigarretten på fatet till en etrurisk blomstervas. Af uttrycket i hans ansikte kunde man se, att han visste, hvad som skulle komma att följa.

och slutade med att bli alldeles svart.

Hertigen log ve-modsfullt.

»Stackars lilla blomma,» tänkte han, »det behöfdes endast en parfimerad cigarrett för att döda dig! — Aek, det fordras icke ens så mycket för att mördra en kvinnas rykte och göra hennes dygd lika så svart som den här. — Jag vet det, jag.»

Och han kastade azalean tillbaka bland hennes hvita, jungfruliga systrar, och dessa logo, troligen af skadefröjd: de voro ännu rena, och hon var redan fläckad.

Det var dagen efter generalens bal.

Klockan var omkring sju på aftonen.

I det hertigluga hotellet tycktes ingen vara hemma. Fön-

MORGONSTUND I HOTELL ANGST'S TRÄDGÅRD I BORDIGHERA.

ANDAKTSSTUND I HOTELLET.

»Vi komma att slåss, min herre,» sade hertigen och betraktade löjtnanten med en fast blick. »Orsaken till min utmaning känner ni troligen af ert samvete. Jag skall ha den äran sända er mina sekundanter.»

Marinlöjtnanten bugade sig — något blek, det är sant, men med den aktning man är skyldig en man, bärande ett så ädelt namn som hertigens. Strax därpå aflägsnade han sig, och ingen kunde märka, då han förde m:lle Vernet i fransäsen, att han ögonblicket förut mottagit en utmaning.

Men hertigen stod ensam och tankfull kvar i växtrummet. Slutligen tänkte han en cigarrett för att förströ sig och låta sin sorgbundenhet gå upp i rök.

Han tog därvid växterna i närmare skärskådande och stannade till sist framför en praktfull indisk azalea, öfversållad med hvita blommor.

Han bröt en af dessa och förde den brinnande cigarretten tätt intill den fina hvita blomklasen, som småningom blef tynande

vid paraplystället, där han i ett tillstånd midt emellan sömn och vaka studerade senaste numret af Le Figaro. Allt tydde på, att hertigen och hertiginnan icke voro hemma eller också icke hade sin tisdag eller fredag, de dagar, då Hôtel de Targis stod öppet för det hertigluga parets umgängesväänner. Ty fastän man tillät sig tala illa om den unga hertiginnan, tvekade ingen att så ofta som möjligt besöka hennes salonger. Man tänkte nämligen:

stren åt gatan voro mörka, gallerporten stängd, och endast en gaslykta brann inne på den fyrkantiga gården, där kusken var sysselsatt med att putsa promenadvagnen, på hvars lackerade dörrar vapnet lyste i rött och guld. Den breda, mattbelagda trappuppgången, kantad med växter och statyetter, var äfven svagt upplyst, och kammartjänaren, som tjänstgjorde i den rymliga, i hvitt och guld hållna vestibulen, hade slagit sig till ro bred-

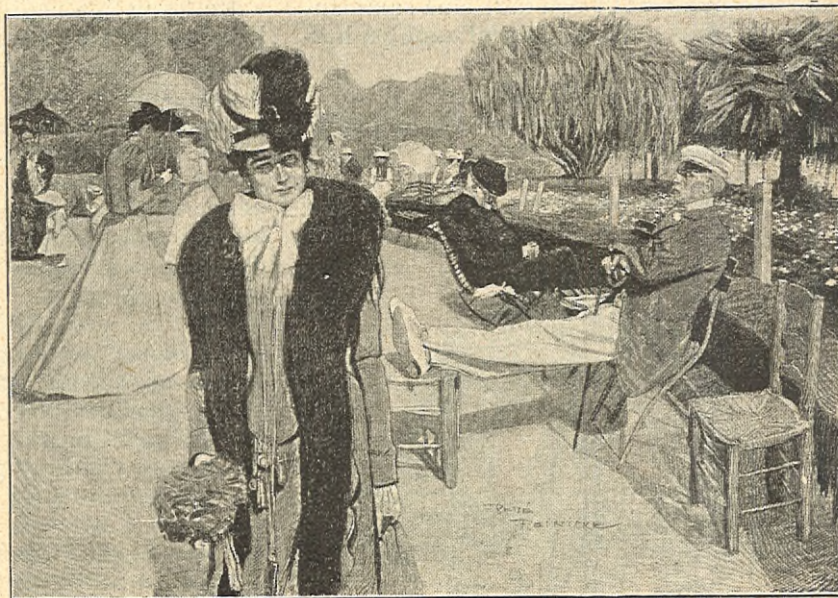
kanske kan man hemma hos henne själf finna lösningen på gåtan, hvem hon är, och hvarifrån hon kommit. Därför besökte damerna hotellet. Herrarne hade ett ännu mera talande skäl: hertigen hade på sitt bord de finaste vinerna i Paris, och det hade ju varit en dumhet att icke... nog af, Hôtel de Targis vimlade af gäster på tisdags- och fredagskvällarne.

Denna afton — det var en ruskig sådan, ty kölden hade förvandlats i blidväder och regnet piskade rutorna, under det stormen konserterade i husknutar och på takåsar — denna afton voro hertigen och hertiginnan helt och hållet för sig själfva, och de tillbragte den framför ekvedsbrasan, som brann i salskaminen.

Hertiginnan satt i en hög karmstol, och hennes man stod bakom henne med armarna hvilande på karmen.

Han rökte, och hon broderade.

För tillfället lät hon likväl arbetet hvila och strirrade drömmande i glödhögen.

SIESTA I SAN REMO.

Öfver hennes anletsdrag sväfvade ett skimmer af vemod — detta ljufva något, som man återfinner i kvinnans ansikte, när hennes själ för ett ögonblick vallfärdar till den tid, då den gryende kärleken gjorde henne så utesägligt lycklig.

»Hvad tänker du på, min vän?»

Han förde sin hand lätt och smekande öfver hennes blonda hårflåtor, men hon hörde icke hertigens fråga, och han ville icke störa henne genom att fråga på nytt.

Hertigen fortsatte därför att röka, och hon att drömma.

Slutligen rätade han på sig och gjorde några slag fram och tillbaka öfver det bonade salsgolfvet med händerna på ryggen och hufvudet böjdt, som sysselsatte han sig med allvarsamma tankar.

Han var dyster i dag, hertig de Targis. — Den förestående duellen hade legat för honom hela dagen. Han visste ju icke, huru den skulle komma att aflöpa, och om han föll, kunde han mycket väl förutse, hvad som skulle komma att inträffa. Världens onda tungor skulle få så mycket mer att säga om den kvinna, han älskade; man skulle kasta sig öfver henne, angripa henne ännu mera hänsynslöst och pådikta henne allt, hvad afundsjukan är i stånd att finna på och förtalet att smida samman. Och allt detta, för att han icke kunde lägga hennes dopattest framför de skandalälskande männen och kvinnorna samt säga: »Detta är hennes börd — rör icke vid henne: hon är helig som oskulden själf!» — O, denna värld, hvad han hade lärt sig att förakta den för dess egennytta och misstros skull!

Han återvände till karmstolen, där han intog sin förra ställning.

Långsamt vände hertiginnan sig nu emot honom. Ögonen stodo fulla af tårar, och det ryckte lindrigt i munvinklarna.

»Låt mig återvända till Château des Réves!»

»Till drömmarnes slott?»

»Ja.»

Château des Réves var ett litet jaktstolt, som hertigen ägde i Normandie, och där de tillbragt smekmånaden. Det var dit den unga hertiginnan längtade tillbaka.

»Men det är ju midt i vintern!... hvad skall man säga, om vi hals öfver hufvud lämna Paris? — Och presidentens bal sedan...»

»Jag afskyr baler och har haft alldeles nog af teatern, men jag älskar ännu de gamla ekarna och mina hvita och blå dufvor vid Château des Réves! — ja, jag älskar dem och er så mycket... så mycket!» sade hon lidelsefullt och lade sina sammanknäppta händer liksom bönfällande på hertigens arm.

»Du är en liten svärmska!»

Han tog hennes hufvud mellan sina händer och kysste henne.

»Som du vill... vi skola resa snart,» sade han mildt, men han vågade icke se på henne, ty han kände med sig själf, att han lofvade en sak, som han icke visste, om han kunde hålla: han kunde ju vara död redan inom fyrtyoåtta timmar och då — ja, då...

Men hertiginnan ville nu inte, att han skulle tro, att denna resa från Paris var en nyck af henne, och därför beslöt hon sig för att säga honom, hur hon vantrifdes i de kvafva salongerna, där man uppmärksammade henne på ett sätt, som blef henne olidligt. Hon ville säga honom, hur detta tomma fjärilslif sammankrympte hennes själ och kom henne att känna sig som en af skogens frihetsälskande fåglar i gyllene bur, och därför sköt hon med sin lilla guldskinnsklädda fot fram den broderade puffen, som tjänat hennes fötter till stöd.

»Sätt dig här, min vän!» hviskade hon och pekade på den mjuka tingesten vid sina fötter.

Han efterkom hennes önskan och lutade sitt hufvud mot hennes knän för att bli smekt som ett barn af den kvinna, han älskade.

Och den välvisa världen, som tror sig veta allt, påstod lika fullt, att de mest stormiga uppträden tidt och ofta föreföllo mellan hertigen och hertiginnan. — Förnäma Paris, du skulle sett dem tillsammans framför skymningsbrasan denna afton i det lilla koketta Hôtel de Targis!

De talade länge.

Hon ville öfvertyga honom om, att de kunde vara lyckliga långt, långt borta från det bullersamma Paris, på samma gång hon sökte visa sig tacksam för, att han infört henne i den högförnäma värld, där hennes nuvarande rang berättigade henne att intaga ett lysande rum. Men eftersträfvade denna tvetydiga lycka — det gjorde hon icke! — Hon — ack nej, de båda ägde ju så många ljufva minnen från sin första äktenskapsperiod, från de stämmningsfulla solnedgångarne vid hafskusten och från de ensliga ridturerna öfver Normandies vågformiga ängsmarker. — Hvarför då icke återvända till Château des Réves och låta världen hållas?... Och så skulle våren komma och bädda in drömmarnes slott i en värld af blommor och grönt, murgrönans glänsande bladverk skulle skilja dem från skvallret, från nyfikenheten och förtalet, och de skulle åter få lyssna till bofinkarnes kvitter i den gamla eken, som skuggade sandstensbalkongen med de grinande drakhufvudena på Château des Réves.

Hertigen lyssnade helt förtjust till sin lilla hertiginna. Han hade aldrig trott de tjugutvå-åriga läpparne om att vara så vältaliga. Hennes språk var ju poesi, och hänförelsen lockade fram hennes själ i de stora, svarta ögonen. Han måste slå sina armar kring hennes smärta lif och draga henne närmare till sig. Han måste luta sin kind mot det lilla guldblonda hufvudet och drömma som hon om det undangömda Château des Réves.

Det blef tyst för en lång stund. Man hörde endast ett svagt knastrande från kaminen, när glöden föllo tillsammans.

Så öppnades dörrarna från vestibulen, och kammartjänaren, en sydfransman, trädde in med visitkort på en silfverbricka.

Hertigen reste sig hastigt, och hertiginnan grep å nyo och ännu ifrigare än förr till sitt broderiarbete.

Jacques sköt rygg som en katt borta vid dörren och begaf sig med lätta, tassande steg fram till hertigen.

Denne tog korten från silfverbrickan och såg på dem.

»Ah, markis de Lucas och vicomte de Campvallon!»

»Herrarne anhålla om några minuters samtal; — de vänta i biblioteket,» replikerade kammartjänaren.

»Säg dem, att jag strax skall komma!»

Kammartjänaren bugade och gick.

»De göra sen visit, de där herrarna,» sade hertiginnan dröjande och fixerade sin man.

»Ja, jag väntade dem först i morgon, men det kommer på ett ut.»

»Du säger det där så besynnerligt.»

»Så besynnerligt?... det är ju bara fråga om att göra upp ett jaktparti.»

Han sade detta så tvärsäkert, att hon trodde honom.

»Och vår resa — — vår resa, Armand?»

»Snart — mycket snart! — Jag kommer strax igen.»

Han böjde sig ned öfver henne och kysste henne helt lätt på pannan.

Några minuter därefter stod han inne i biblioteket hos de båda herrarne.

Man hälsade allvarsammare på hvarandra än vanligt och började på stående fot öfverlägga om duellen.

Men hertiginnan drömde emellertid fortfarande framför de slocknande bränderna om den undangömda Château des Réves, om den kommande våren, om en hel sommar på tu man hand...

Det dröjde länge, innan hertigen å nyo visade sig. Jacques hade redan för länge sedan tändt ljusen i kandelabrarna à la Louis XIII på den tunga, med präktiga sniderier prydda ekskänken.

Men när han så kom till sist, gick han rakt fram till hertiginnan, lutade sig ned öfver henne och sade i en ton, som han sökte göra så lätt och obesvärad som möjligt:

»Jag måste resa redan i kväll.»

»Redan i kväll... och hvart?»

»Till herr de Campvallons gods.»

»För att jaga.»

»Ja, för att jaga.»

Han rätade på sig och vände sig om för att gå, men väl kommen till dörren, vände han åter igen om till hertiginnan, drog henne plötsligt intill sig och kysste henne två gånger... lidelsefullt, länge...

Klockan 10 förde kurirtåget hertigen och hans båda sekundanter till belgiska gränsen.

Hertiginnan, som anade någonting, lät tända vaxljus framför sitt skyddshelgon i Madeleine.

*

Det var en molnfri, något het junidag, som jag med renseln på ryggen, trött och neddammad, anlände till det lilla helt och hållet i grönska inbäddade Château des Réves, som ligger ungefär midt emellan Viller-ville och Trouville, där vägen tar af till Pont l'Évêque.

Jag kunde icke underlåta att för ett ögonblick kasta mig ned i den svala skuggan under ekarnas tätta löfverk, och medan jag sträckte ut mig i gröngräset, begagnade jag mig af tillfället att taga slottet litet närmare i betraktande.

Det var uppfördt i Ludvig XIII:s stil med spetsiga torn, stenbalkonger, flöjlar i öfverflöd på taken och rämnor, som mynade ut i grinande drakhufvuden. Öfver både slott och park hvilade djup tystnad, endast då och då störd af springbrunnens plaskande och bofinkarnes sång. Här var sannerligen stället för den, som af en eller

annan orsak ville vara ensam, ville vara ostörd, ville vara glömd...

Och att hon, denna svartklädda kvinna, som vandrade fram och tillbaka i en af de mest skuggrika alléerna, lifligt åstundade det, var jag säker på från första stund jag såg henne: denna sänkta panna, detta drag af djup melankoli öfver ögonbrynen — framför allt denna sorgsna blick sade mig bättre än någonting annat, att det endast var ensamheten hon sökte, endast minnet af det framfarna, som gaf hennes lif något värde: det är ju understundom ljuft att lefva endast för att kunna minnas...

Hennes namn var Blanche Huon, hertiginna af Targis.

Jag återsåg henne aldrig sedan och hade heller aldrig sett henne förr än i Château des Rêves' slottspark, men jag fattade från första stund ett så lifligt intresse för henne, att då jag på hösten, vid min återkomst till Paris, träffade min allvetande vän Moiriseau, jag icke kunde underlåta att fråga honom, om han kända något till den unga änkehertiginnan.

»Mais!... certainement!»

Och nu berättade han mig i ett andedrag allt hvad jag ville veta.

Jag har i min tur återgifvit det här ofvan och behöfver endast tillägga, att orsaken, hvarför salongsskvallret förföljde Blanche de Targis och kostade hertigen lifvet, var den, att Blanche Huon, innan hon blef hertiginna, hade varit fleurist i Quartier Latin och var född af okända föräldrar. Hittebarn och bodmamsell! — det kunde man aldrig förlåta henne, men — »ça viendra!» som min vän Moiriseau tvärsäkert uttryckte sig.

Utgången af Iduns julnummer- pristäflan 1901.

DEN LITTERÄRA och konstnärliga gissningstäflan, som var förbunden med Iduns julnummer för sistförflutna år och för hvilken täflingstiden utlöpte den 31 januari, har förvisso varit ett större skarpsinnighetsprof än hvad det stora flertalet af vår publik mäktat med.

Också medgifva vi villigt, att täflingen i fråga, äfven för de litterärt och konstnärligt

erfarna, till vissa delar innebar betydande svårigheter, kanske större än hvad vi själfva från början kunde förutse.

Antalet af de vid täflingstidens utgång inkomna lösningarne uppgick till 598, af hvilka efter under vederbörlig kontroll företagen granskning endast 6 — säger sex — voro riktiga.

Följaktligen kunna endast de 5 penningprisen samt ett af de 95 öfriga prisen — en reproduktion i färgtryck af Carl Larssons tafla »Titt-ut» — utdelas.

Priserna hafva utfallit sålunda.

Första priset: kronor 500 till kamreraren herr *Karl August Wessman*, Tomtebodå.

Andra priset: kronor 300 till fru *Hulda Jonasson*, Handtverkskasernen, Skeppsholmen, Stockholm.

Tredje priset: kronor 100 till *Elin Strömberg*, Grefgatan 48, Stockholm.

Fjärde priset: kronor 50 till fru *Amanda Kerfstedt*, Tomtebodå.

Femte priset: kronor 50 till *Alma Unge*, Gref-Thuregatan 21, Stockholm, samt

Sjätte priset: den Larssonska reproduktionen till fru *G. Walfrid Wilhelmsson*, Gref-Thuregatan 39, Stockholm.

Och behagade vinnarne af penningprisen personligen å Iduns byrå lyfta desamma, någon sökendag mellan klockan 11 och 3.

Beträffande det sjätte priset, blir den Larssonska reproduktionen, som tryckes i 17 färger, färdig först under loppet af nästinstundande april månad, till följd af det myckna tidsödande och omsorgsfulla arbete, som måste nedläggas på densamma, hvadan såväl den ärade vinnaren som alla våra abonnenter, hvilka önska förskaffa sig exemplar af konstverket i fråga, godhetsfullt få bemanna sig med tålmod ännu en liten tid.

Slutligen meddela vi här nedan till samtliga våra läsares upplysning täflinguppgiften med alla författare- och konstnärsnamn inpassade på sina rätta platser.

Stockholm den 6 februari 1902

RED. AF IDUN

Författare- och konstnärsförteckning till Iduns julnummer 1901.

Bidrag	Författare	Illustratör
<i>Julnumrets omslagsvignett</i>	— — — — —	Carl Larsson
<i>Den heliga natten</i>	Esaias Collin	John Kindborg
<i>Sagan om Söndag</i>	Alfhild Agrell	Gisela Henckel
<i>»Klart» till lyckans land</i>	Alfred Hedenstierna (Sigurd)	Edvard Forsström
<i>Kanske</i>	Anna M. Roos	David Ljungdahl
<i>Syster Olives historia</i>	Selma Lagerlöf	Victor André
<i>Nummer 39</i>	Birger Mörner	Gerda Tirén
<i>Kräftkalaset</i>	Daniel Fallström	Gustaf Ankarcrona
<i>Kusinerna</i>	Oscar Levertin	Georg Pauli
<i>La longue fille de la Suède</i>	Gustaf Lindquist (Mari Mihi)	Ruth Andersson-Milles
<i>En historia om det som aldrig händt</i>	Sophie Elkan (Rust Roest)	Jenny Nyström-Stoopendaal
<i>Där kärleken går fram</i>	Ernst Högman	Arthur Sjögren
<i>I kölden</i>	Amanda Kerfstedt	Johan Tirén
<i>Goda vänner</i>	Anna Wahlenberg	Hanna Hirsch-Pauli

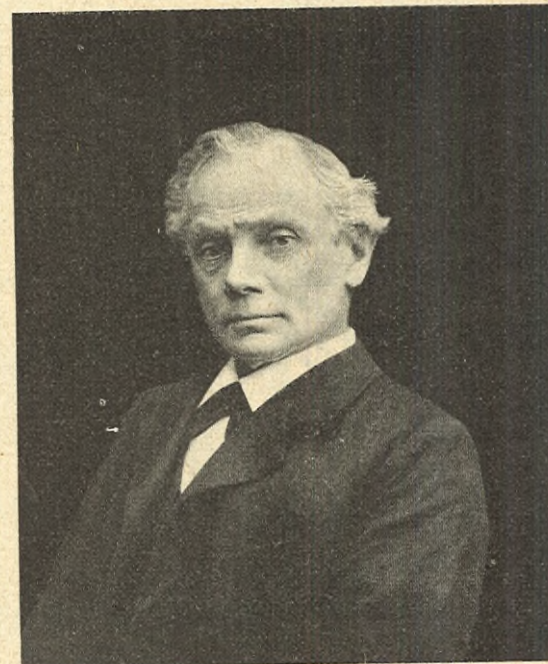
A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj Stockholm 1897. ☆ Guldmedalj Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: **1 Sofa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter** samt **1 Salongsbord**. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

Harald Höfding

EN FREJDAD VETENSKAPSMAN

gästar för närvarande vårt land, i det den danske filosofen professor *Harald Höfding* inbjudits att vid Uppsala universitet hålla en serie föreläsningar öfver »Problemer och riktningar inom nutidens filosofi». Äfven hufvudstaden har satts i tillfälle att se och höra den utmärkte vetenskapsmannen och föreläsaren, vars rykte som oförskräckt och djupsinnig tänkare gått vida öfver Europa, vid de föredrag, som professor H. på inbjudan af Nordiska föreningen i Stockholm härstädes hållit om Holberg och Kierkegaard. Porträttet härofvan, som professor H. haft godheten ställa till Iduns förfogande, är således en bild för dagen, som bör kunna påräkna intresse äfven utom den frejdade föreläsarens tack samma auditorium.

Harald Höfding är född den 11 mars 1843 i Köpenhamn, blef 1861 student och 1865 teologie kandidat, men uppgaf sedan, påverkad af R. Nielsen och S. Kierkegaard, tanken på att blifva präst och ägnade sig åt filosofiska studier. År 1883 utnämndes han till professor vid Köpenhamns universitet. Han har utöfvat en betydande författarverksamhet och utgifvit en hel serie arbeten i den nyare filosofiens historia, af hvilka flere äro öfversatta till tyska, engelska och ryska. I sitt verk om »Grundvalen för den humana etiken» förfäktar han den åsikten, att man kan bygga en etik på rent mänsklig grundval, oberoende af alla dogmer. Bland hans skrifter må vidare nämnas »Psykologien i omrids» (1882), »Etik» (1887) samt hans psykologiska och etiska »Undersökelser».

ETT PORTRÄTTGALLERI I STEN.

»EN TITT »UPPÅT VÄGGARNA» PÅ DET
NYA RIKSDAGSHUSET.

RIKSDAGSBYGGNADEN Å HELGEANSHOLMEN börjar nu så småningom afslöja sina hemligheter för det skådelystna Stockholms blickar, och de skymmande byggnadställningarna å de mot Strömgatan och Mynttorget vettande gälvfasaderna ha redan fallit. I sin stilfulla arkitektoniska utsmyckning te de sig helt imponerande och gifva en liten försmak af den verkan vårt riksförsamlingspalats, en gång i sin helhet afklädt allt störande bråte, kommer att göra. Själftva byggnadsplatsen är emellertid ännu sorgfälligt afspärrad för alla »obehöriga» — och dit tyckas hrr arbetschefer räkna hela det öfriga beskedliga svenska folket, som väl dock är den egentliga byggherren, *inclusive* pressens intresserade utsände.

Man får alltså nöja sig med att beundra de dekorativa detaljerna på vederbörligt afstånd tvärs öfver Norrströms vallgrafvar, och häri torde väl förklaringen ligga till, att man ännu icke allmännare observerat det intressanta porträttgalleri i sten, som vederbörande låtit utmejsla i öfverstyckena till andra våningens fönsterinfattningar. För goda ögon — tilläfventyrs förstärkta af en dito kikare — skall dock ett studium af dessa »riksdagsmasker» helt visst erbjuda många glada öfverraskningar.

Vi vände oss härom dagen till riksdagshusets mästare, arkitekten Aron Johanson med en anhållan att Idun måtte sättas i tillfälle att i sina spalter återgifva detta säregna porträttgalleri, som säkerligen bör intressera våra läsare landet rundt. Hr J. ställde sig dock sfinxlikt afvisande och omedgörlig. »För öfrigt,» förklarade han, »äro dessa dekorativa masker alls icke afsedda att vara några porträtt — de äro stiliserade människoansikten rätt och slätt(!) och några modeller eller skisser till dem förefinnas icke. De äro af konsthandtverkarne uthuggna så godt som på fri hand(!), och om en tillfällig likhet med några kända riksdagspersonligheter därvid uppstått är den helt ofrivillig!» med mera i samma anda.

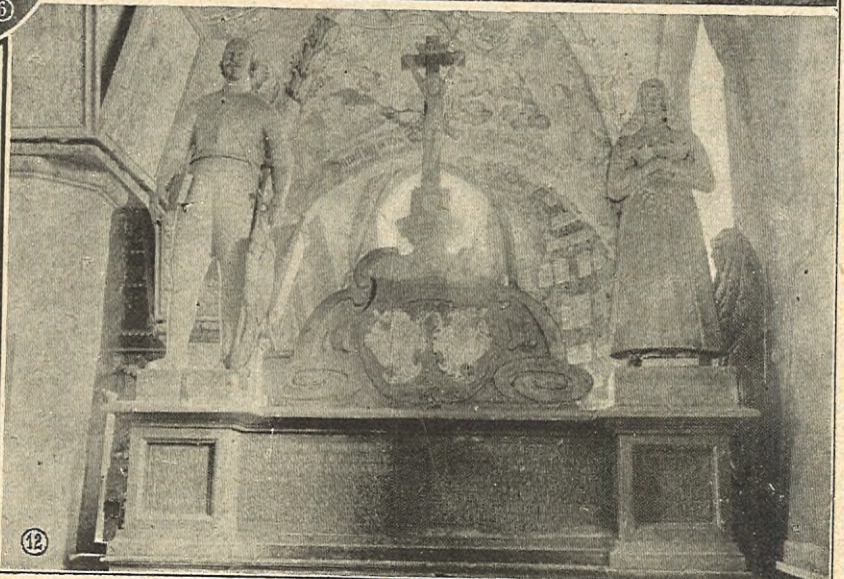
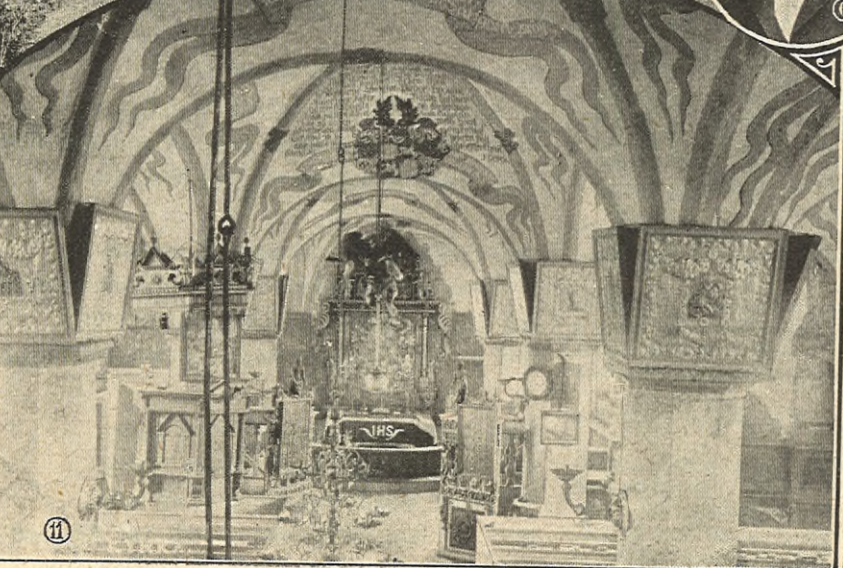
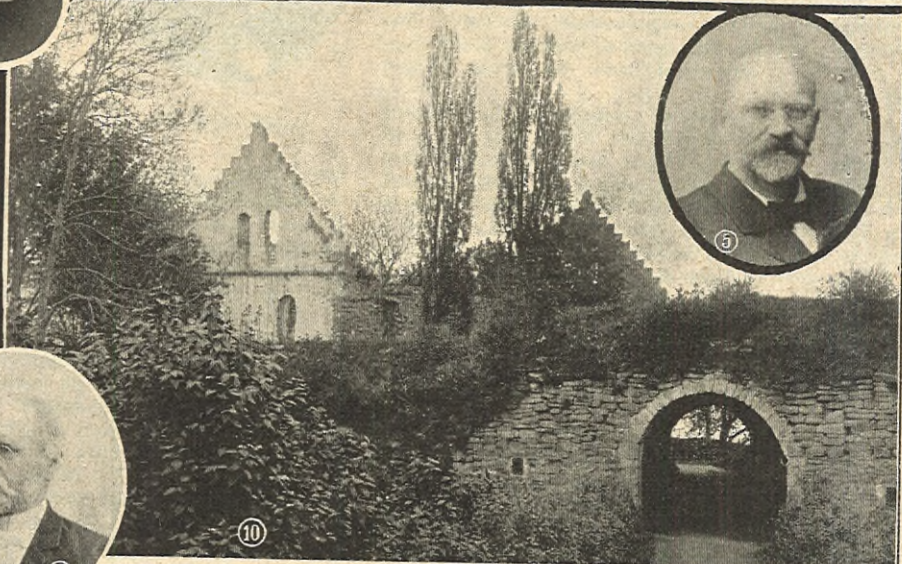
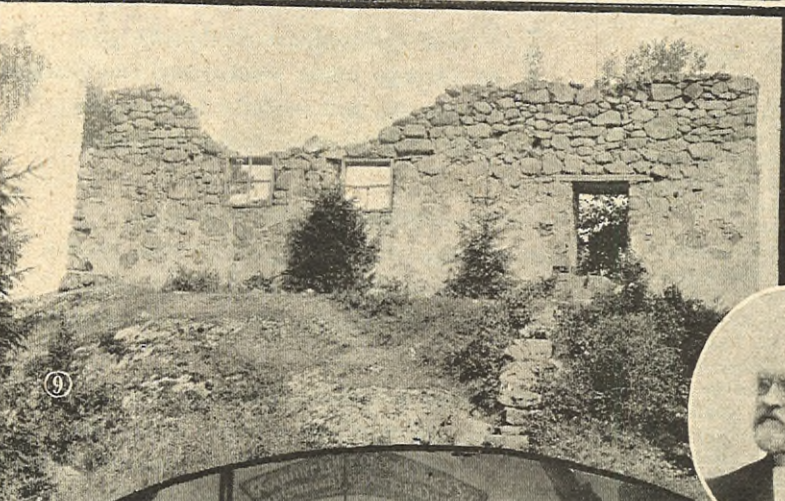
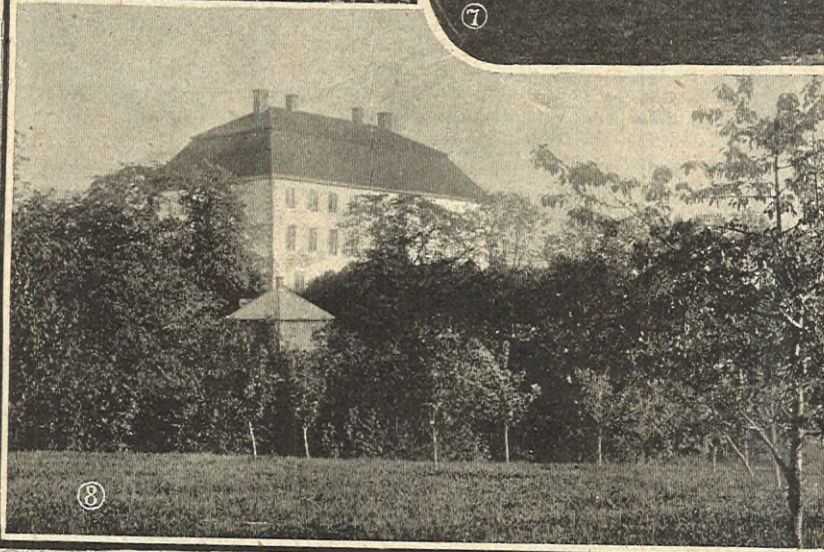
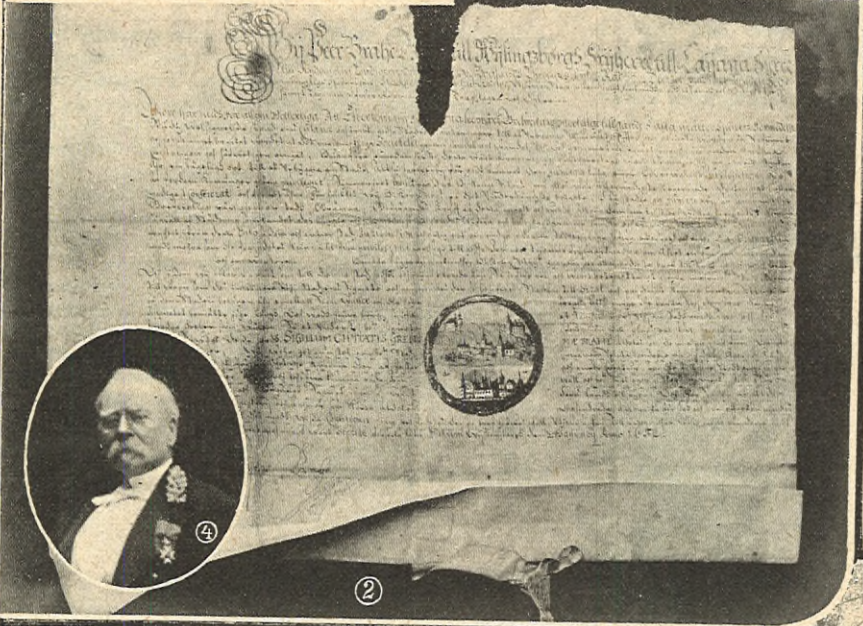
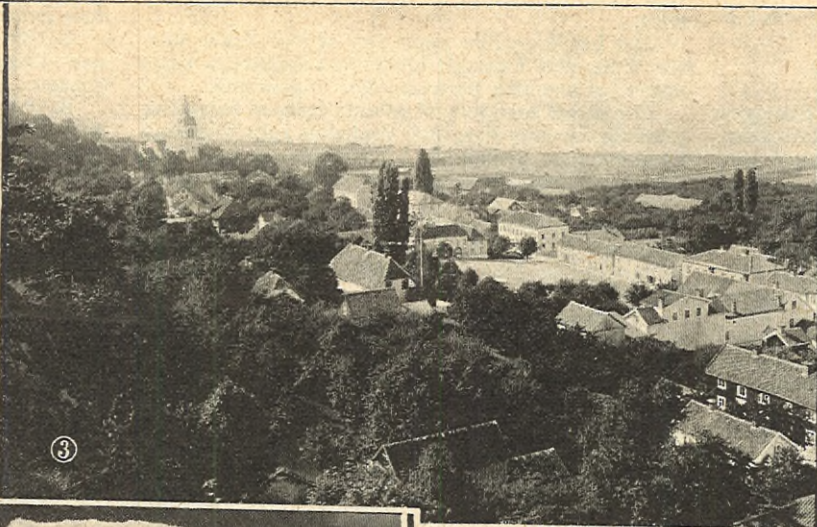

Så lätt ger sig dock icke Idun, ärade herr riksarkitekt! Vi ha också ögon, och vi ha skickliga fotografer och skarpa kameror. Det lönar därför just icke mödan att söka lägga några hinder i vår väg — och hvar till skall nu också, med förlof sagdt, detta spegelfakteri tjäna, när själfva stenarne tala ett så tydligt vederläggande språk. Vi äro i dag i tillfälle att för vår läsekrets framlägga en serie fotografiska afbildningar af en del af dessa anleten, som nu pryda riksdagshusets murar, och vi vädja till dess dom, hur mycken tilltro man kan skänka vederbörandes försäkran om »den ofrivilliga likheten».

Vi vilja nu icke bestämdt påstå, att alla dessa fysionomier äro rena porträtt. En del är kanske snarare att betrakta som typer, afsedda att sinnebildla vissa

klasser och grupper inom den riksförsamling, som en gång skall samlas inom Helgeandsholmens sandstensmurar. Men inför andra kan väl ingen, trots det stiliserade maneret i utförandet, stanna i tvekan om den ofta alldeles förträffliga porträttlikheten. Hvem igenkänner icke Gunnar Wennerbergs martialiska hufvud (bild n:r 12 här ofvan) eller riksmarskalken von Essens aristokratiskt förfinade (n:r 2), kapten J. Mankells demokratiskt kraftiga (n:r 5) anletsdrag? Hvem afslöjar icke lätt nog S. A. Hedins kritiskt satiriska kynne i de skarpskurna vinklarne hos n:r 3 eller C. A. Ehrensvärds höfdingamyndighet i n:r 6. Det kloka bondeansiktet inom sin skägghrans i n:r 7 är ju Liss Olofs upp i dagen o. s. v. o. s. v. Ja, ty för den vidare tolkningen få vi allt taga våra läsares egen skarpsinnighet till hjälp. Alla dessa stengåtor kunna vi ensamma icke lösa, och frivilliga hjälpare äro därför välkomna. Det kan ju bli till en gissningstäffan så god som någon annan!

Idén att på detta vis föreviga en rad af våra parlamentariska märkesmän i den nya parlamentsbyggnadens dekorativa utsmyckning synes oss lika oförarglig som lustig, och när en gång det skymmande täckelset drages undan äfven från hufvudfasaden emot Norrebro, hoppas vi ytterligare kunna fullständiga detta galleri af celebra »riksdagsgubbar» från gången och nuvarande tid.

ETT 300-ÅRSMINNE. GRENNA OCH DESS GRUNDLÄGGARE. FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF CALLA SUNDBECK. 1. PER BRAHE. 2. PER BRAHES DONATIONS-BREF. 3. UTSIKT ÖFVER GRENNA. 4. BORGMÄSTAREN I GRENNA W. EGNELL. 5. STADSFULLMÄKTIGES ORDFÖRANDE D:R N. BRENNER. 6. DRÄTSELKAMMARENS ORDFÖRANDE STADSFISKAL G. WETTERHALL. 7. BRAHEHUS. 8. VÄSTANA. 9. BRAHEHÅLLA. 10. VISINGSBORG. 11. DET INRE AF WISINGSÖ KYRKA. 12. BRAHESKA GRAFKÖRET I WISINGSÖ KYRKA.

PER BRAHE OCH GRENNÄ. ETT 300-ÅRSMINNE.

Den KANSKE mest idylliska bland Sveriges små provinsstäder, nämligen Vetterstaden Grenna, som nyligen på ett anslående sätt högtidlighöll sin 250-åriga tillvaro, kan i dessa dagar äfven celebrera minnet af sin grundläggare, Per Brahe d. y., i det 300-årsdagen af den store statsmannens födelse inträffar den 18 dennes.

Grefve Per Brahe föddes den 18 februari 1602 på Rydboholm i Uppland och var son till greve Abraham Brahe och Elsa Gyllenstjerna. Efter erhållen god fostran och undervisning besökte Per Brahe flere utländska såväl hof som universitet. Redan vid 24 års ålder blef han kammarherre hos Gustaf II Adolf, hvilken han åtföljde i fälttåget 1626—27, hvarunder han blef öfverste för Smålands rytteri och, såsom det heter i krönikan, »tumlade utanför Dirschau modigt om med polackarne inför konungens ögon». Hans egentliga lifsgärning blef dock ägnad åt fredliga värf. År 1630 kallades han till riksråd och lagman i Västmanland, Bergslagen och Dalarna, han erhöi därjämte flere betydelsefulla offentliga uppdrag. I slutet af 1637 blef Per Brahe generalguvernör öfver Finland, hvilket land af hans kraft och insikter vann stora fördelar. Från hans tid räknar detta land sin uppkomst och blomstring. Till höjden af ämbetsmannavärdighet kom Per Brahe år 1640, då han upphöjdes till rikets drots och i samråd med rikskansleren Axel Oxenstjerna styrde Svea rike.

I arf erhöi Per Brahe efter sin farbroder år 1633 grefskapet Visingsborg, hvilket grefskap utvidgades genom lyckade köp och byten så stortslaget, att det omfattade ej mindre än omkring 12 $\frac{1}{2}$ svenska kvadratmil i och vid Vettern; i detta sitt grefskap regerade han nästan som konung. — I början af 1650-talet fick han den goda tanken att omkring Grenna sockens d. v. kyrka anlägga Grenna stad. Sedan tomter och gator blifvit utstakade, utfärdade grefven den 24 januari 1652 privilegier för staden, hvars ursprungliga namn var Brahe-Grenna.

Per Brahe, som efter sitt dåkraftiga lif afled 1680 på sin gård Bogesund, kort före de stora hufvudstadens, hvilka omgestaltade Sveriges förhållanden, var en utpräglad aristokrat; detta visade han ock i sitt förhållande till såväl ofrälse som lågadel.

I en af högadel styrd republik såg han statens ideal och utsade djärft för hvem som helst, att adelsmän ej borde räknas som undersåtar samt att rangen borde bero endast af börd; annars blefve ju de fyra stånden hvarandra lika, »alldeles som fyra svinefötter». Men om han sålunda tillerkände adeln stora företräden, var han dock den förste att med ord och föredöme mana sina ståndsbönder till uppföring för det allmänna.

Å Visingsborg höll han egentligen sitt hof, och där utvecklade han en äkta gammalsvensk adelsmannaståt. Samtidigt var han mycket mån om sina underhållande, för hvilka han bar en faderlig omsorg.

Bland de bilder från orten vi med anledning af det Braheska 300-årsminnet meddela våra läsare i dagsnumret, förefinnes äfven en reproduktion af det aldrig tillföre offentliggjorda donationsbrevet, som Per Brahe utfärdade till stadens förmån. Detta dokument äger aktuellt intresse just nu, enär frågan om äganderätten till Grenna stads donationsjord under de senaste 20 åren framkallat många stridigheter och svårigheter inom samhället.

Då jorden under årens lopp till största delen kommit i enskildes ägo, uppstod nämligen helt naturligt frågan om rättmätigheten häraf. Två partier bildades. Det ena yrkade, att de nuvarande innehafvarne af donationsjord skulle utan vidare på rättslig väg tvingas (och det borde gå lätt) att afstå all sin innehafda jord till staden (eller tomtinnehafvarne). »Process» var detta partis lösen. Det andra däremot höll före, att en process, huru den än komme att utfalla, skulle blifva ytterst betungande och kostsam såväl för samhället som de enskilde, och ville därför en förlikning på billiga villkor mellan staden och jordinnehafvarne.

Den senare äsikten segrade till sist. Ett af drätselkammaren framställt och af stadsfullmäktige den 13 nov. 1900 enhälligt antaget förslag till förlikning i jordfrågan, enligt hvilket förslag »samtliga innehafvarne af donationsjord för att få äganderätten till densamma bekräftad och för undvikande af process» skulle en gång för alla erläggas en billig lösen till staden, antogs villigt af de flesta och största jord- och tomtinnehafvarne och blef sedan, ehuru det öfverklagades, af kungl. majt genom nådigt bref af den 13 dec. 1901 fastställt, hvilket fastställande af de allra flesta häl-

sats med en känsla af lättnad och tillfredsställelse.

Det här återgifna porträttet af Per Brahe härför från den i kungl. biblioteket befinnlige samlingen af svenska porträtt efter kopparstick.

För öfrigt meddela vi afbildningar af den strax ofvanför Grenna liggande Brahehus ruin, Westanå fideikommiss, Brahehälla, Wisingsborg samt det inre af Wisingsö kyrka med det Braheska grafkoret.

Brahehus' slott uppfördes af greve Brahe som änkesäte åt hans grefvinna. Slottet reducerades till kronan år 1685. År 1708 förstördes det genom våld.

Westanå fideikommiss, liggande 5 kilometer från Grenna, innehafves af assessor E. Gyllensvaan och har en ståtlig park af bokar.

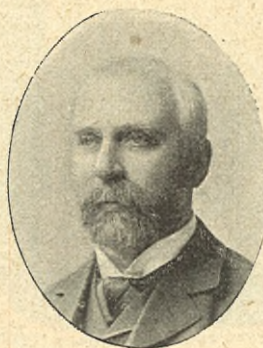
Brahehälla var ursprungligen ett lustslott, anlagd af Per Brahe, och hade ännu 1802 tak och yttermurar i oskadadt skick.

Wisingsborg på Wisingsö, där Per Brahe residerade, var under sina glansdagar ett ståtligt, tornbepryddt fäste, omgivet af vallar och grafvar. Natten mellan den 22 och 23 december 1718 förstördes byggnaden af våld och står numera endast som ett minnesmärke, men ett i allt sitt förfall vackert sådant öfver en grafagd tid, som innesluter några af de stoltaste momenten i Sveriges historia.

UR DAGSKRÖNIKAN.

J. BÄCKSTRÖM.

C. BENGTSON.

TVÅ BORTGÅNGNA AFFÄRSMÄN. Inom hufvudstadens merkantila värld har i dessa dagar två af dess mest framskjutna män skördats af döden, nämligen grosshandlaren Johan Bäckström och grosshandlaren Carl Bengtson, den förre i en ålder af 75 år, den senare 54 år gammal.

Johan Bäckström var köpmansson från Umeå. Han kom vid 17 års ålder till Stockholm för att taga undervisning i bokhålleri och språk och erhöi hösten 1844 plats på kontor hos fabrikör W. Hellgren, hvars tobaksfabrik då ännu låg i sin linda, men som genom Bäckströms energi och kloka ledning skulle bli en af landets förnämsta.

Då han 1849 ville lämna sin plats och taga anställning i utlandet, blef han delägare i affären, i hvilken han 1851 upptogs till bolagsman, då firman fick sitt nuvarande namn, W. m. Hellgren & komp. Sedan 1877 har Bäckström varit ensam innehafvare af den stora affären. Den utveckling densamma tagit under Bäckströms ledning visas bäst af några siffror. Då Bäckström erhöi anställning där, uppgick omsättningen till 60,000 kr., vid hans inträde i bolaget till 190,000 kr., och nu uppgår den till mera än 1 $\frac{1}{2}$ million kr. Vid fabriken tillverkas nu årligen öfver 7 millioner cigarrer, nära 7 000 kg. cigarretter, öfver 100,000 kg. kardustobak och $\frac{1}{2}$ million kg. snus.

Äfven på det kommunala arbetsfältet har Bäckströms duglighet tagits flitigt i anspråk under en följd af år.

Som enskild person var han mycket vinnande och älskvärd och i hans gästfria hem, där hans i fjol afidna konstälskande och fint bildade maka gjorde les honneurs, samlades ofta hufvudstadens konstväänner.

Han sörjes närmast af fyra söner, af hvilka två äro delägare i firman. —

Carl Bengtson, som från en obemärkt ställning arbetat sig upp till en af hufvudstadens största och inflytelserikaste affärsmän, var verkställande direktör i Holmberg & Möllers kvarnaktiebolag Saltsjökvärn, hvars ståtliga etablissemang hvarje skärgårdsfarande hufvudstadsbo förvisso lagt märke till, där det reser sina röda murar på farledens södra strand, strax bortom Danviken.

På skötseln af detta etablissemang har han nedlagt mycket energiskt arbete, hvilket ock haft

till resultat, att det nu står i främsta ledet af landets kvarnaffärer.

I 1880-talets stora tullstrid var B. en af dem, som ifrigast kämpade för kvarnindustriens intressen.

B. var äfven stadsfullmäktig, och det finns ej mer än en mening om, att han visade stor duglighet och äfven själfständighet i skötande af detta uppdrag.

Bland handels- och industriens representanter hade B. också stort anseende för insikter och användbarhet, när det gällde att föra fram dessa näringars intressen till afseende, och han har äfven i den vägen beklädt många förtroendeuppdrag.

I Nya Dagligt Allehandas tidningsaktiebolag var B. ekonomidirektör. Det är ett eget sammanträffande att — om vi icke allt för mycket miss-taga oss — den äfvenledes i tisdags afidne grosshandlaren Johan Bäckström var Bengtsons meddirektör både i kvarn- och tidningsbolaget.

Bengtson, som var född 1848, efterlämnar maka och flere barn.

»CONCORDIA», sällskapet för internationella studier, hade den 6 dennes å hotell Continental ett mycket besökt sammanträde. Föreningen har på senaste året gjort ett kraftigt uppsving och räknar nu öfvet 300 medlemmar. Det är också angenäma aftnar man tillbringar, då föreningen en gång i månaden har sammanträde. Så var särskildt förhållandet i torsdags, då föreningens nye ordförande, friherre Carl Carlsson Bonde, för första gången fungerade som sådan. Herr Werner von Heidenstam reciterade tvänne af sina egna dikter. På italienska höll dr Serena från Rom ett föredrag om svenska gymnastikens användning i Italien samt om det framgångsrika bekämpandet af malarian därstädes. Sång af fröken Hulting samt utförandet af sextetten ur »Ernani» under professorskan Netzels anförande — hvilket väckte så stort bifall, att den måste omtagas — utfyllde aftnens program. Efter supén följde ytterligare musik.

SYSTER GUNHILD.

I GENOM sjukhusfönstrets blanka glas
en vårdags milda solskensstrimma blänker
och bryter sig mot rosfull blomstervass
och stilla frid åt hvita rummet skänker.

I bädden hvilat feberhet och matt
en yngling, ren på väg till dödens gårdar.
Och som en ängel, både dag och natt,
så troget »Syster Gunhild» honom vårdar.

För henne han sin lefnadssaga täljt,
om far och mor och syskon, döda alla.
Och mången tår har »Syster Gunhild» sväljt,
när han har låtit saknans tårar falla.

Och alla väänner uti lifvets strid
de äro nu så långt från honom borta.
Blott »Syster Gunhild» kan, så god och blid,
hans långa plågotimmar ljuft förkorta.

Men febern ökats, hoppets ljus brann ut,
trots »Syster Gunhilds» milda vård och stråfvän,
och innan kvällsol sjunkit, allt är slut,
slut på hans kamp och slut på hennes bäfvän.

När solens sista stråle blänkte nyss,
hans vackra blåa ögon syntes brista.
På bleka läppar tryckte hon en kyss.
Det var den första och — det var den sista.

MART PAUL.

Verksamaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare- auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppsbyggnadens alla delar.

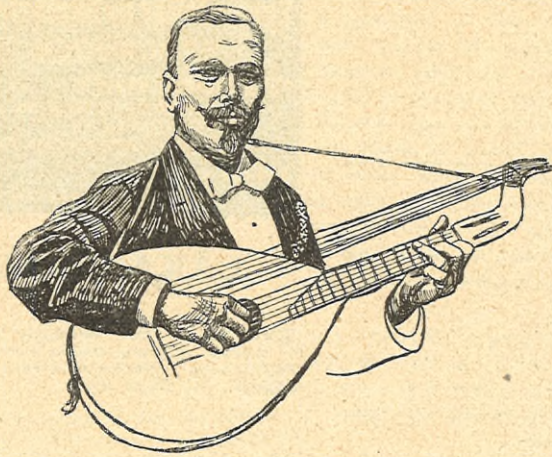
SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg.

Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer.

Tillverkare: Bauer & C:o, Berlin S. O. 16.

»SVEN I LUTHAGEN» OCH HANS »SKOLA».

SVEN SCHOLANDER — allas vår »Sven i Luthagen» — har änyo förnjöt sina stockholmare med sin oförligenliga trubadurkonst, och öfver hans senaste »Bellmans- och Frödingsafton» i Vetenskapsakademiens hörsal hvilade samma säregna stämning af innerligaste samförstånd mellan föredraganden och hans åhörare, som alltid plägat utmärka dessa soaréer. Det var för öfrigt rent utaf en slags »jubileumsafton», efter hvad Sven själf lät undslippa sig, enär vid detta laget jämnt tio år förflutit, sedan han för första gången offentlig uppträdde i Stockholm med sin sång och sin luta. Hans förträffliga utförande af såväl Bellmans- och Frödingsvisorna som de delikata små franska chansons'er, han gaf som påbröd, är så välkänt och allmänligen skattadt, att vi ej behöfva ingå i några lofordande detaljer — en nyhet för kvällen var emellertid, att vi nu finga höra honom äfven som uppläsare af några Frödingsdikter utan musikalisk omklädnad, och intrycket af dessa — det humoristiska porträttet af »Vårn prost», den oändligt gripande lifsbilden »Skalden Wennerbom» och den originella »Bergslagstroll» — var icke det minst starka.

Som ett å propos till detta »Sven i Luthagens» improviserade »jubileum», meddela vi efter den köpenhamnska »Illustreret Tidende» några små pennteckningar af Sven Scholander och några hans »lärjungar» i den danska hufvudstaden, ty — som den kände musikkritikern och kompositören Ch. Kjerulf säger i det kåseri, hvarmed han beledsagar teckningarna — »det är intet tvifvel om, att Scholander har bildat skola». Ända ned till den omfattande moderna tyska Ueberbrettl-rörelsen kan man med lätthet följa hans spår: man må minnas, att den stockholmske trubaduren upprepade gånger har gästade både Berlin och Wien och andra tyska städer. Och här hemma i Skandinavien träffa vi ju nu i familjerna herrar och damer, som traktera de gammaldags strängspelen och göra vida större lycka därmed än vid pianot, som nästan hotar att komma ur modet.

»Då Sven Scholander för ett tiotal år sedan först begynte uppträda offentlig, hade han också en verklig mission. Det var den nödvändiga och naturliga reaktionen mot hopandet, massutvecklingen, kraftstegringen — kort sagdt, allt det öfverdrifna i våra dagars musik, han i all stillhet började genom att som motsats till orkesterovädrets eller blott och bart

flygelmaskinens larm införa det spröda gamla gitarrknäppandet — att som motvikt mot musikdramats omättliga tonmassa eller den genomkomponerade och öfverkultiverade moderna sånglitteraturens raffinemang försöka återinsätta den lilla blygsamma visan med dess enkla, jämnflytande melodi i dess tidigare rättigheter.

»Försöket lyckades öfver all förväntan. Succés'en blef enorm. Det var en riktig lisa för uppslitna och medtagna musiknerver att höra helt stillsamt spel och sång, som hvarken öfveransträngde hjärnan eller trumhinnorna, men snarare var som en ljuf hvila. Och så låg där öfver detta lute- och gitarrspel och dessa täcka, rörande gamla visor en gammaldags doft som från mormors byrålädor, en mild, men kryddad vällukt af potpourri och gröna kransar.

»En annan svensktalande eller, rättare sagdt, svensk-sjungande trubadur, som lättit höra sig i Köpenhamn, är den finske bildhuggaren *Bruno Aspelin*. Man har velat jämföra honom med Scholander, men, med undantag af att bägge sjunga visor på svenska och följaktligen Bellman samt ackompanjera sig på luta, finns det så godt som inga beröringspunkter dem emellan. Scholander är ifrigt, starkt understrykande, liffull, stundom rent af brutal, Aspelin är spak, nästan konturlös, drömmande, vek och vemodig.

»Den unga norska sängerskan fröken *Bokken Lasson* debuterade för ett par år sedan som konsertsängerska, med vanlig romansrepertoar och pianoackompanjemang. Men det dröjde icke så länge, förrän hon skulle finna sitt rätta fält. Hon kunde från början fuska litet på gitarr, men hon tog nu itu med saken på allvar och lärde sig med stor energi att spela ordentligt på luta. Och efter att ha farit vida omkring i världen, till och med i Amerika, kom hon nu i vinter åter till Köpenhamn och firade en verklig triumf på en egen visafest, där hon sjöng och spelade så hjärtans friskt, att det var en lust och glädje. Henne kan man snarare jämföra med Scholander, de ha många beröringspunkter i sin konst och sitt framträdande. Ett lyckligt plus fick fröken Lassons föredrag genom att den finke och skicklige unge danske mandolinspelaren *Sten Drewsen* beledsagade en del af visorna med mandolinackompanjemang till sängerskans eget lutspele. Nu har den unga damen från 1 febr. fått ett mycket fint engagement vid baron von Wolzogens bekanta Ueberbrettl i Berlin.

»Ett utmärkt exempel på, att det ej blott är de unga, som gripits af vis- och lutmanien, har man i f. d. kungl. skådespelaren, nuvarande lotterikollektören *Carl Meyer*, som med osviktigt humor och utprägladt dramatiskt föredrag sjunger sina visor, medan han ackompanjerar sig själf på gitarr. I synnerhet Drachman är hans favorit, och dennes sjömans- och handtverkarvisor ha i honom den ypperligaste tolkare.

BOKKEN LASSON OCH STEN DREWSEN.

HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hylln & Co:s F. A. B. Stockholm.

»För att riktigt visa, hur omfattande det moderna vissångarskrået är, har tecknaren slutligen tillfogat bilden af ett i Köpenhamn välkänt par från Dyrehavsbakken (en folklig förlustelseplats å la 'Gröna Lunds Tivoli' i Stockholm): 'Gine och Fatter' och själf försett den med följande orienterande upplysningar: »Hon har visst någon gång i lifvets stormar förlit det ena ögat, och stämman är rostig, men hon sjunger outröttligt och med strålände humor, medan 'Fatter' filar sin fiol därtill. Och antingen det är glada eller sorgliga visor, har hon åhörarna med. Se henne en söndagskväll, när hon fått sin lykta tänd och sjunger för hundra glada ansikten och gapande munnar. Det är som en tafra af en af de gemytliga gamla holländarne — Jan van Sten eller Ostade.»

»Alltifrån Scholander, som sjunger och spelar för Tysklands kejsare i den hvita salen på slottet i Berlin och till tack får en orden i knappålet — till Gine, som trallar och kvintilerar för de folkliga skarorna på 'Bakken' och får några kopparslantar på sin tallrik i vederlag... så långt sträcker sig de moderna trubadurernas rike i våra dagar.

GINE OCH FATTER.

TEATER OCH MUSIK.

VASATEATERN. En repris af Audrans melodiösa operett »Lyckoffickan» är f. n. upphofvet till den munterhet, som hvarje afton råder i Vasateaterns salong. Och hr *Strömberg* skördar förstas lejonparten af bifallet på grund af sin improvisatoriska förmåga, hvilken är stadd i en utveckling, som skulle kunna kallas glädjande, om den inte vore oröande. Hans dikteriska fantasi torde snart göra hrr författare öfverflödiga. Ännu brottas han lyckligtvis endast med tal-

texten, men när han också begyinner göra metamorfoser med versen, blir han farlig.

Då ha vi förmodligen att vänta en hel serie improviserade operetter, som kortast kunna karaktäriseras med epitetet »Strömbergiana», ty naturligtvis få väl melodierna ock genomgå en omstöpning i hans gycklarlynnnes smältdegel.

KAMRATEN, illustrerad tidning för Sveriges ungdom är Nordens förnämsta och mest omtyckta ungdomsblad och kostar för helt år endast 3 kr.

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoalletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bystaden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz). Siden-Export.

Köp svart Siden!

BRUNO ASPELIN.

I Iduns Hjälpreda

för Hemmet läses under rubrik

»Om hudens vård»:

— — — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hyn, anses boraxbenzoë såsom det bästa — — — Mot finnis och oren hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax benzoëtvål — — —

HENRIK GAHNS

Borax-Benzoë-Tvål

omtyckt sedan många år, säljes i parfym- & tvålbodas m. fl.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FAKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 16—22 FEBR. 1902.

Söndag: Viktoriasoppa; croustader med champignonstufning; stekt rensadel med legymer; apelsingelé med ärkebiskopsbakelser.

Måndag: Kalops med potatis; saft-soppa.

Tisdag: Stekt fläsk med bruna bönor; semlor med mjölk.

Onsdag: Soppa på vildt; blåportens-abborror med potatis.

Torsdag: Ärtor och fläsk; plättar med sylt.

Fredag: Kalkkyckling med potatis; rödvinssoppa med sagogrön.

Lördag: Jenny Linds-soppa med rostad bröd; blodpudding med skivad smör och lingonsaft.

RECEPT:

Viktoriasoppa (f. 6 pers.). 1 lit. jordärtskockor, 1 lit. vatten, 1 half msk. salt, 1 msk. smör, 1 o. 1 half msk. mjöl, 2 lit. blandad kalf- och oxbuljong, vitpeppar, salt, 2—3 äggulor, 1 del. tjock gräde.

Beredning: Jordärtskockorna skrapas och formas lika stora samt läggas i ättikblandadt vatten för att ej bli mörka. De kokas mjuka i lätt saltadt vatten. Smör och mjöl sammanfräses samt påspädes med den kokande buljongen och så mycket af spadet, i hvilket jordärtskockorna kokat, att soppan får god smak, hvarefter den får koka 10 min. Äggulorna och grädden vispas i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning. Sist iliggas jordärtskockorna, och soppan serveras mycket varm.

Stekt rensadel (f. 6 pers.). 2 o. 1 half kgr. rensadel, 4 lit. dricka, 3 msk. smör, 1 half msk. salt, 3 fjärdedels lit. buljong eller vatten.

Sås: 1 half msk. smör, 1 o. 1 half msk. mjöl, köttsky, 1 del. tjock gräde.

Beredning: Köttet lägges i dricka öfver natten, upptages och inklappas väl i en duk. En stekgryta uppvärms långsamt, däri upphettas smöret, hvarefter steken nedläggas och bynes väl på båda sidor. Den spädes därefter med buljongen, litet i sänder och vändes ett par gånger under stekningen. Till stekningen åtgår 2—2 o. 1 half timme. Steken upptages, skäres i tunna skivor och garneras med legymer. Såsen bereds enligt allmänna regler.

Apelsingelé (f. 6 pers.). 2 tredjedels lit. vatten, 250 gr. socker, skal och saft af 1 citron, saften af 8 apelsiner, 2 äggvitor, 20 blad gelatin, 4 msk. vatten.

Göteborgs Kex

förnämsta

Svenska fabrikatet.

Beredning: Gelatinet spolas med kallt vatten och upplöses i 4 msk. varmt vatten. Cironen torkas, det gula skalet afrifves mot sockret, och saften urkramas. Sockret, citron- och apelsin-saften, vattnet samt det upplösta gelatinet vispas öfver elden, tills blandningen kokar. Då tillsätts de helt lätt upplagda äggvitorna och efter ytterligare ett uppkok hålles geléet i en uppspänd silduk, (förut urriden i ett vatten) och får själfrinna i en med kallt vatten urspölad form. När geléet stelnat, uppstäljes det och garneras med litet stelmad och sönderhackad gelé.

Ärkebiskopsbakelser (f. 6 pers.). 75 gr. sötmandel, 2 äggvitor, 3 msk. socker.

Beredning: Mandeln aftorkas på duk, men skallas ej. Den hackas groft och nedröres jämte sockret i de sönderslagna äggvitorna. Smeten utbredes tunt på väl rengjord och vaxad eller med tvättadt smör smord plåt. Gräddas gulbrun i svag ugnsvärme. Medan plåten ännu är het, skäres kakan i fyrkantiga bitar, som böjas öfver en kapp.

Blå portens abborror (f. 6 pers.). 2 kg. abborror, 2 msk. salt, 2 tsk. ättika, 1 o. 1 half hg. smör,

6 msk. groft hackad persilja, 1 msk. hackad dill, 1 msk. mjöl, 5—6 msk. vatten.

Beredning: Abborrarna fjällas, urtagas och sköljas väl samt gnidas in och utvändigt med en blandning af saltet och ättikan. En kastrull beläggas med smör, och fisken nedlägges hvarfals; mellan hvarje hvarf lägges smör, dill, persilja och mjöl. Sist tillsättes vattnet. Fisken får endast småkoka, med tätt slutet lock: saften bibehålles därigenom bättre. Då fisken är kokt, upplägges den på karott; såsen vispas i kastrullen och hålles öfver fisken utan att hvarken silas eller spädas.

Kalkkyckling (f. 6 pers.). 1 o. 1 half kg. benfritt kalkkött, vitpeppar, salt, 3 o. 1 half msk. smör, 1 knippa persilja, buljong ell. vatten, 1 del. tjock gräde.

Beredning: Kalkköttet tvättas med en duk, doppad i het vatten, skäres i skivor på tvären, hvilka bultas lätt, och beströs med peppar och salt. Persiljan sköljes, rensas och hackas groft samt inarbetas i 2 msk. af smöret. Persiljesmörtet delas i lika många delar, som man har köttskivor; en del lägges på hvarje skiva, hvilken därefter hoprullas och ombindes med snöre (förut doppadt i kokande vatten). Kycklingarna brynas i resten af smöret och spädas med kokande buljong eller vatten samt få steka på sakta eld, tills de kännas möra, då de upptagas och snörena borttagas. Såsen silas, skummas, afredes med grädden och serveras öfver kycklingarna.

Prenumerera på

Iduns Modetidning

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM

Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTNINGGATAN 29.

KONTOR & LAGER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

TACKSAM. Det ges många medel, som tillfälligt, d. v. s. för högst en vecka, hjälpa eder, men som fölaktligen måste ideligen användas, och som därför — liksom uttry kning blot fö värda det onda med tiden. Varaktigt verkan ernäs blott genom tvänne medel, nämligen elektrisk behandling och Röntgenbestrålning. Se vidare svaret till Lady S. i n:r 4.

LYCKLIG MAKA. D. lika fall kunna sällan eller aldrig med framgång behandlas i hemmet, utan fordra absolut hvila, ombyte af luft och förläandan, gärna behandling vid lämplig kurort eller eljes hos och under ledning af läkare (helst sådana, som spe iltt ssselsätta sig med behandling af dylika akomnor).

ANNA 33 AR. a) Se svar till Jätta 1) i n:r 6. b) Se svar till ID i n:r 5.

DISA (n:r 1) Om det beror på mask, så hänvisa vi er till svaret till Besvär i n:r 5.

BEDA. Sannolikt s. k. myiter i musklerna i denna trakt. För masseras bort af god massör.

SEXTONÅRING. Troligen bleksot (blodbrist). Tag under två a tre månaders tid 4 stycken Bland's ja piller tre gånger dagligen (vid måltiderna). Und

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.

Hvardagar 10—3; helgdagar 10—11.
Allm. tel. 4873.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

— **Tandläkare Sjögquist** —
6 Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.

Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och
Pedagogisk gymn. (friskgymnastik)

i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstituts kurs för kvinnliga elever.

Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr

behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsg. 5.

Doktor O. Wides Kurs

i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstituts kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

Metallfabriksaktiebolaget

C. C. SPORRONG & Co
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnicklning samt renovering af antika och moderna metallarbeten

Siden-blusar kr. 3: 80

till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt. Profver omgående; likaså af svart, vitt och kulört »Henneberg-siden» från 65 öre till kr. 16.60 pr meter.

G. Henneberg, Siden-Fabrikant (k. och k. hof.) Zürich.

En kvinnas chic

märkes icke endast på hennes toiletter utan äfven på hennes parfym. Därför begagna också alla våra vackra skådespelerskor *Crème, Poudre de riz* och *Savon à la Crème Simon*, som äro erkända öfver hela världen. Man bör alltid önska uppfinnarens namn, I. Simon.

LIEBIG'S

KÖTT-EXTRAKT

Endast äkta

Liebig

i blått tryck.

när hvarje burk bär namnteckning

Drygast, därför billigast.

En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige

A.-B. OTTO DAHLSTRÖM & Co., Stockholm.

AKTA ELDEN — I HEMMET.

Brandskada genom ovarsamhet med hart ljus etc. godtgöres ej af assurancesbolagen. Använd därför i trappor, garderobor & vindar elektr. ficklampan **QUICK**, som är en överlärig hjälpreda i mörkret, ej större än Eder **PORTMONNÄ.**

Är alltid redo att genast användas. Blir en outhärlig favorit. Kr. 6: — pr st. Till landsorten franko mot post-förskott af kr. 6: 50.

Allm. Svenska Elektr. Akt.-Bol.
Malmstorgsgatan 5,
Stockholm.

Munvatten.

På grund af sin fördelaktiga verkan på cellbildningen vid sårnader och hudlöshet samt på grund af sin giffrihet i förening med kraftigt antiseptiska egenskaper, användes fil. dr P. Håkansson's Salubrin som munvatten af alla, som för nämnda ändamål försökt det, såvida de användt det samma lämpligt och tillräckligt utspädt med vatten. Se härom den hvarje flaska medföljande beskrifningen.

OBS! Uppfinnarens preparat är patenteradt och utlämnas endast å flaskor med inregistrerad varumärke

Salubrin tillhandahålles af parfym-, färg- och specierhandlande. I parti från kommissionslager hos Geijer & Co, Stockholm. Rikstel. 175. Allm. tel. 4714.

Generande härväxt

aflägsnas för alltid.

Mot insändande af 5 kr. 35 öre med noggrann adress, sändes härbortagningsmedlet »Pate Epilatoire» portofritt, med bruksanvisning till själfbehandling.

Elektriska och ångansiktsbad, hufvudbad efter engelsk metod.
Behandling mot hårets affallande.
Behandling för ömtålig hud.

Fru FR. WENDRICHS

— Filialklinik —
102 Norra Wallgatan 102,
MALMÖ.

KNEIPP BADEN,
vid Norrköping.
Kurort. Vattenbehandling m. m. Öppen året om.

Till Ärade Allmänheten.

Härmed få meddela, att vi till våra rese- och platsagenter nu utsända vår nya rikhaltiga vär- och sommarkollektion, som innehåller kläden, manufakturerna, gardiner m. m., allt nyheter för säsongen, och kan hvar och en lätt öfvertyga sig om att priserna äro de billigaste i landet.

OBS! Ett mindre antal energiska agenter antagas.
Högaktingsfullt
H. ASCH & Co.
Engrossaffär.
STOCKHOLM.

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:

- 1:o. Pris.
- 2:o. Solidt och hållbart arbete.
- 3:o. Smakfull och treflig stil.
- 4:o. Salsmöbelen »Record» 1901, enastående.
- 5:o. Begär prisurant, ritningar och fotografier från

OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Wirserum.

NEDERLAGET:
22 Birgerjarlsgatan 22, Stockholm.

TVÅ RUM OCH KÖK — GRATIS! Vid 1902 års gisstämman bortgifver *John Fröberg, Finspong*, bland mångfaldiga andra värdeföremål, en villa om två rum och kök. Blif agent, så är Ni med. Illustrerade priskur. samt upplysningar gratis, ej francko.

vik alla feta saker (såser o. d.), salt och sur föda äfvensom kaffe.
31-ÅRIG FRU. Jo, sannolikt förefinnes ett underlivslidande (enbart eller i förening med blodbrist).

HELENA. Som detta kan bero på många olika orsaker, så är det naturligtvis helt enkelt omöjligt att utan hvarje vägledande upplysning eller undersökning kunna besvara er fråga.

GRETA (n:r 1). Se svar till Tacksam i detta nummer. 2) Se svar till Z—A, i n:r 1. Efter all sannolikhet obotligt.

GRETA (n:r 2). Efter all sannolikhet s. k. framfall, hvarför ni bör personligen vända er till (underlivs-) läkare. Men därjämte har ni nog också en kronisk mag- och tarmkatarr, som fortfarande kräver strängt diet.

ADA. Dylika obehag kunna ej afhälpas genom medicinsk behandling. Möjligt vore h. pnot sm att tänka på.

FRÖKEN H. F—D. Föfrågningarna besvaras blott i denna afdelning, icke genom skriftväxling.

30-ÅRIG LANDSFLÖCKA. Det kan ni ju lätt få veta genom undersökning — eljes är det naturligtvis omöjligt att veta, om det är någon växt eller ej.

LOTTEN. 1) Kräfter underökning af läkare. 2) »Natronsalt» — hvad är det? (bicarbonat? bromnatrium?)

DISA (n:r 2) eller LISA (?). 1) Se svar till H. S. 2) här nedan samt till Tacksam likaledes i detta nummer. 2) Äfven dessa kan ni då samtidigt få borttagna.

H. S. 1) Möjligt hjälpa dagliga skolning med kokt, ljumt vatten (en-

bart eller med tillsats af 1 proc. alun), men sannolikt behöfs någon tids lokal behandling hos läkare. 2) Se svar till Lady S. i n:r 4. Priset kunna vi ej säga eder, men detta jämte andra önskad upplysningar torde ni lätt kunna erhålla genom bref direkt till den behandlande läkaren.

23-ÅRIG LÄRARINNA. Ni kan försöka att taga af en sats valerianainfusion (150 gram) med bromnatrium (20 gram) två matskedar hvarje kväll med en timme mellan båda.

TIMIDA. 1) Helt säkert nervöst. 2) Den egen lga behandling består i allmänbehindling af nervsystemet i sin helhet; förr gå de ej bort. Tillfällig lindring torde ni möjligen få genom att vid måltiderna taga 1 half till 1 gram bromnatrium. 3) 1) och 2) Se svar till Lycklig maka här ofvan.

VERA PÅ LIDEN. 1) Prof. Lennmalm, prof. Wisng, d:r Hwass, m. fl. 2) D:r Wetterstrand; d:r Hiller. D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekräften. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 54. Anhålles snarast om anvisning på några goda, men ej för dyra, sanatorier i Norge, där luften kan anses lämplig för bröstsjuk person.

N:r 55. Hvart skall man vända sig för att lära lekar och danslekar, som utföras å Skansen?

N:r 56. Hvart skall jag vända mig för att erhålla plats i utlandet såsom sällskapsdam?

N:r 57. Skulle gärna vilja lära mig rida. Finns det för närvarande någon ridskola i Göteborg?

N:r 58. Hur är fortsättningen på den visa, som börjar så här: »Jag flackat

jorden rundt ikring och sett båd' stort och smått, etc.?

Lilian.
N:r 59. Kan någon upplysa mig om, hvar man kan erhålla ritning å lavoiren, som var utställd i Slöjdföreningens mönstervåning i höstas? Hvad kan en sådan ritning kosta?
Mim. Kath.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas iaf att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svare insändas till redaktionen, och angives all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som vule årets lopp tillfyllestgörande besvarat det stora antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut uttala tre prioriterade bestående af 95 kronor. Förten skull bör en hvor, som insänder svar, allu underteckna med samma signatur.

N:r 444. Klimatet härligt. Vistelsen bör taga sin början i juli t. o. m. sept. Prisen på rum f. n. ganska höga. Billigt mat. Sjöresan besvärlig, om det är storm.

N:r 579. Några droppar salmiak i det vatten, hvarj blomman sätts, bevara dem friska ganska länge. Under-tecknad har gjort den jak tagelsen, att blommor, i synnerhet afskurna rosor, längre bevara färg och friskhet, om

dagligen friskt vatten ombytes, och stjälskarne därvid afklippas helt litet.

Olga.
N:r 586. Några droppar myrrhatinktur i vatten till tvättning och sköljning kan användas i bägge fallen.

Olga.
N:r 593. Se undertecknads svar n:r 534 i Idun n:r 42 för förra året.

Olga.
N:r 605. Handskömnad kan Lea få lära på h ilker haniskfabrik som helst och får där äfven besked om arbetsvillkoren. Strumpstökcn n snaskiner finnas till olika priser, 120—300 kronor, och det är nog många om den sysselsättningen, men det kan ju nog lyckas helst på en plats, där konkurrensen ej hunnit bli nämn ärd. Handskömnad får hämtas från fabriken och utföres i hemmet, så att bägge dessa sysselsättningar möjligen kunde förenas.

Olga.
N:r 613. C. F. Richter, Harmonilära, pris 3:25; H. Müller, Lårobek i musik; Algot Lange, »Om tonbildning i sång och tal»; E. Drake, »100 exempel i Harmonilära»; J. Fröberg, Grundlagarne för pianospelets teknik jämte allmän musiklära; O. Byström, Allmän musiklära; Bergstrand, Grunderna för verskrifning. I bokhandeln torde kunna lämnas anvisning å flere.

Olga.
N:r 634. Ja, det beror på hvad ni kallar ett »blomsterrum». De små utbyggen, som numera så ofta förekomma i våra moderna och »tidsenliga» hus, och hvilka bestås ett yttnehåll af några kvadratfot, göra ju äfven anspråk på benämningen »blomsterrum». Är rummet någorlunda rymligt och man har godt om vackra växter, är konsten att ordna det hela ej så synnerligt svår. På hyllor och konsoler närmast fönstern ställas blommande växter, 1 k så på ett eller annat mindre bord eller blomställning; i hörnen eller, om rummets form så bjuder, framför en hel vägg, ordnas ett par vackra grupper af höga bladväxter såsom ficus, palmer, guldragn, lager o. s. v. Ormbunkar äro också fyllnadsväxter. Aucuba Joparica rekommenderas såsom lämplig gruppväxt. En soffå och några bekväma stolar, helst korgmöbler målade i grönt, placeras på lämpliga platser. I taket en vacker ampel.

Olga.
N:r 692. Medel mot kylknölar: Ur köttigaste delen af ett aloeblad utpressas saften och blandas med samma mängd söt, tjock gräde. Af denna blandning strykes på frostknölarne hvarje morgon och afton, hvarvid salvan får aldeles intorka framför eldsvärme. Hjälper vanligen. Ett annat medel uppgifves vara pensling med en blandning af 20 gram kolloidum, 5 gram jodtinktur, 2 droppar matolja.

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1:25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

N:r 662. Konstvärterskan fru Sofie Andersen från Köpenhamn använder en slags tvål, benämnd Sappone dje Perfectione. Denna tvål torde finnas att få köpa i de städer, där hon gifvit sin kurs i konstvärt; här i Växiö säljes den till ett pris af 1:30 pr kg. Tre bitar af denna tvål upplöses i 2 liter kokande vat en hvart 1 smältes i halft kg. (eller mindre) soda — af denna blandning erhålles omkring 3 kg. tvåtvål af alla bästa beskaffenhet och användbar till all slags tvätt och rengöring. Om ni använder häraf till tvättning af ramarne (lös upp litet tvål i varmt vatten), vinnes det bästa resultatet.

Olga.
N:r 664. I »Svenska Bildern» af Snoilsky finnas ämnen för tablåer, t. ex. Kung Erik och liten Karin (båtfärden), Stenbockens kurir, m. fl.; Årstiderna, Åskungen, Torpflickan, »Rida ranka», och så vidare. Vanliga och lämpliga förströrelser utgöra för öfrigt postkontor, fiskdamm, lappkäta, zigenarläger, pa-noptikon, m. m.

Olga.
N:r 692. Medel mot kylknölar: Ur köttigaste delen af ett aloeblad utpressas saften och blandas med samma mängd söt, tjock gräde. Af denna blandning strykes på frostknölarne hvarje morgon och afton, hvarvid salvan får aldeles intorka framför eldsvärme. Hjälper vanligen. Ett annat medel uppgifves vara pensling med en blandning af 20 gram kolloidum, 5 gram jodtinktur, 2 droppar matolja.

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet: **Bordeaux- & Bourgogne-viner.**
Billiga priser.
Släktforskning utföres af intresserad och därti öfvad prästman. Svar till **Genealog**, under adr. S. Gumaelii Annonshyrå, Stockholm.
Tvänne med goda betyg från »Handarbetsvänner» utexaminerade lärarinna ämna till hösten öppna privatskola för undervisning i konstväfning och broderi. Med anledning häraf ställes en vördsam förfrågan till Iduns läsekräften, hvar platsen för öppnandet af dylik skola vore lämplig, så att tillräckligt antal elever kunde påräknas. Svar märkt »Lärarinna», emotses tacksam till den 1 mars under adress Postkontoret, Riddaregatan, Stockholm p. r.
Mycket omtyckt för smak och hälsonyttiga egenskaper
Dubbelt Enbärsöl, tillverkad af Mineralvattenfabriken Lejonet. A. T. 48 10.

Praktisk Trädgårdsskola för kvinnor
börjar d. 15 april. Elever emottagas ur alla samhällsklasser.
Prospekt sändes på begäran af Fröken I. SCHMIDT, Karlshamn.

HERM. MEEHRS STOCKHOLM.
För linne-utstyrlar:
Hvita Spetsar, Hvita Broderier, Hvita & kul. Galons i stort urval!
Profver sändas till landsorten på begäran.

Wasabryggeriets Malt drycker
rekommenderas.
Specialité: **Pilsnerdrieka.**
Allm. Telef. 30 57. Rikstelef. 10 73.

Lars Monténs Neutrala Kärtvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:
»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvatnet hafva 36 å 38 grader.»
Finnes hos de flesta speerihandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 St Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888 Guldmedalj i Stockholm 1897.

JOH. LUNDSTRÖM & Co.
Stenkol, Cokes Anthracit
Varumärke. Carré-Briketter. Varumärke.
Kontor:
Rikst. 4 27 22 Skeppsbron 22 A. Tel. 22 88
22 20 5 Strandvägen 5 60 19
20 12 1 Parmmätaregatan 1 61 98

Kurser med grundlig undervisning i klädsömnad, tillklippning, profning, mönstertagning Undervisning gifves af skicklig sömmerska. Eleven syr endast eget arbete. Lektionstid 11—3. Regeringsgatan 48, 1 tr.
Linneväveriet, Borås, säljer billigast handvälda **Servietter, Dukar, Handdukar** och **Linne-lärfter** per efterkräf. Begär profver och prislista!

RÉGLISSE FLORENT
PATE DE RÉGLISSE VANILLEE
Délivrance au goût cette Pâte facilite la digestion et expectoration elle guérit les Rhumes, Fièvres, toux, grippe, les maux d'estomac et combat les affections aiguës et chroniques de la gorge.
FABRIQUE A LA GRANDE RÉGLISSERIE DE CANTREL-ANVIGNON (FRANCE)
Hvarje häfte af »Moster Emmas Väfbok» kostar 1 krona 35 öre. Första häftet mattor. Andra häftet gardiner, promenad- och bruddräkter m. m. Erh. mot postf. från utg., adress **Kuddby**.

Allmänt erkändt som öfverlägset lösande och tillika välsmakande medel vid hosta, heshet, katarr och influensa.
Säljes i askar å 30, 35 & 40 öre (5 olika sorter) på alla större apotek och hos alla välsorterade handlare i riket.
Ensam agent S. J. Norman, Stockholm.
Askarne äro ungefär dubbelt större än denna kliche.
Begär alltid äkta
RÉGLISSE FLORENT.

Musikinstrument och strängar
af alla slag levereras direkt från fabriken till billigaste priser under garanti.
Ernst Reinh. Voigt
Markneukirchen J. 38, Sachsen.
Kataloger på danska språket gratis och franko. Messingssextetter af tyska och svenska modeller

BRA! BILLIGT!
Promenaddräkter (Jaquett och Kjol) efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.
FRU ÖRNS ATELIER, 19 Tunnelgatan.
Obs.! Bal- och Supédräkter. Vätkänd, eleg. stil.

(Stämpel).
Stockholms Högskola. Botaniska Institutet. Professor Lagerheim.
I anledning af artikeln »Malda kryddor» i Dagens Nyheter d. 23 jan. 1902 får undertecknad härmed tillkännagifva, att de af mig undersökta pulveriserade kryddorna från Aktiefolaget Th. Winberg & Co befunnits vara oförfalskade.
Stockholm d. 23 jan. 1902.
G. Lagerheim.
Likheten med originalet intygas: **Ernst Grafström. H. Klingwall.** Underlöjtnant.

Palestina vin (Sjukvin)
Detta äkta oförfalskade **Druvvin** stärkande, välsmakande, rekommenderadt af Hrr Läkare såsom utmärkt **sjukvin**, särskildt för konvalescenter och klena personer såväl äldre som barn, enastående som **förmiddags- & deservtvin** expedieras af undertecknad i lädår å 6 but. **Kr. 10. —, 12 but. Kr. 20** — fritt emb. mot insänd likvid. — Importör och ensamförsäljare för Sverige: **H. Heintz. Vin-Nederlag, 39 Karlavägen, Stockholm.**
Analys N:o 120170 å ett prof märkt »Palestina vin» (sjukvin) Alkohol 13,43 %, Vinsyra 0,30 %, Extract 14,06 %, Mineralämnen 0,22 %. Främmande färgämnen frånvarande. Extracten utgjordes till väsentlig del af **Druvsocker** 13 % samt innehöll garfämne liksom bland mineralämnena förefunnos kali och fosforsyra.
Profvet är sålunda att anse som ett oförfalskad (sött) vin af god beskaffenhet.
Stockholm den 23 januari 1902.
JOHN LANDIN, Hand. Kemist i Stockholm.

Sibbe Malmbergs Fotografiatelier
6 Barnhusgatan 6
Artistiskt utförda porträttförstoringar m. m. Allm. tel. 164 27.
Damer!!!
Menstruationsbindlar i paket å 12 st. till 1 å 2 kr. paketen. Lifband därtill 1 och 1,50 pr st. sändes pr efterkräf.
Bandagist **P. Rude. ius** i Lund.

Örebro
Ett-öres Opera Rån
rekommenderas.

N:r 696. Boan kan ni mycket lätt själf färga med en tvål, som i handeln kallas Sappone colorito. Beskrifning följer.

N:r 717. De bästa äggkläckningsmaskiner jämte instruktioner för användningen erhållas från direktör Lagergren, Rosenhills Hönsgårdar, Norrköping. Råd och tillförlitliga upplysningar af alla slag erhållas äfven från dir. L., som äfven är redaktör för »Svensk Hönstidning» samt en energisk förkämpe för hönsskötseln i vårt land.

N:r 726. Mögel läkar på linne borttagas på följande enkla sätt: 2 liter regnvatten, en tekopp vanligt koksalt och 10 gram salmiak få koka omkring en half timme. Tygstycket bredes ut på gräset eller på snötäckt mark och fuktas med salmiakvattnet samt får torka i solen. Förnyas om fläckarne ej försvinna genast. Bykes sedan på vanligt sätt.

N:r 729. Bästa råd som kan gifvas är att göra så litet som möjligt och helst ej anlita vare sig s. k. skönhetsmedel eller ansiktsmassage, ty dessa medel förslappa i regel huden. Jag känner en äldre dam, hvars ansikte företer en förvånansvärd brist just på dessa förargliga rynkor, och hon säger sig aldrig ha använt något annat medel än Creme Simon. Detta köpes i fru Otilia Stråles parfymaffär, Stockholm. Ni har väl hört talas om Djana de Poitiers, som var beryktad för

sitt ungdomliga utseende, hvilket hon in i en sen ålderdom bibehöll. Hennes hemliga och enda skönhetsmedel lär ha varit — regnvatten! Katarina de Medicis medel bestod af ägghvitor, som hällades i en porslinskål och blandades med pulviserid alun, ungefär 1 tesked till en hvita. Väl hopörd värmes det öfver en spritlampa och röres ständigt, tills hvitan stelnar, men får ej bli för hårdt. Arbetas åter och några droppar af bonzoetinktur, oliv-, rosen- och bittermandelolja tillsättes. Gnides in med fingrarnas spetsar. Användes blott kort tid.

N:r 738. Om ni hastigt doppa formen i hett vatten och därefter genast stjälp den, lyckas det säkert.

N:r 748. Af vätskan hälls i en ren tennsked, denna upphettas därefter öfver ett ljus eller en lampa. Om vätskan »skär» sig och bildar små hvita klumpar, förefinnes ägghvita.

N:r 776. Flugläkarne försvinna, om ni tvättar med ljumt tvålvatten och därefter gnider med sämskskinn, doppadt i fotogen.

N:r 760. Af Viktor Rydberg: Vapensmeden; Dikter; Sagner, berättelser och skizzer; Romerska dagar. Af Aug. Strindberg: Till Damaskus, Lyckopers resa, Mäster Olof, Svenska öden. Af Henrik Ibsen: Brand, Kamparne på Helgoland, Samfundets stöter m. fl.

N:r 812. För erhållande af dylik lärarinneplats skall Manila blindinstitut ha genomgått. Skrif direkt till föreståndaren för Manila blind- och döfstummutstitut, Stockholm, och begär upplysningar.

N:r 817. Vänd er till Klemmings antikvariat, Stockholm.

N:r 818. Dylika hörsellurar finnas. Ni bör kunna få dem i Collins eller Stilles optiska magasin, Stockholm. Vore det ej lämpligt, att ni först vände er till läkare och finge anvisning på lämplig konstruktion? D:r G. Sejerblad i Stockholm, Birger Jarlsg. 18, anses vara skicklig specialist för öronsjukdomar.

Albin Lenhardtssons
Stomatol.
Den bästa för
tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Maj: Konungens
Hofleverantör.

DIAMANTHJÄRTAT.
HISTORISK ROMANTISK EPISOD FRÅN
DEN STORA REVOLUTIONENS DAGAR
AF ADOLF HELLANDER.

FORTS. O. SLUT FRÅN FÖREG. N.R.

Fersen böjde djupt hufvudet, och höjde därefter en tårad blick emot porträttet. Hans läppar hviskade sakta: »Heliga martyr, ljufva drottning, du ser från din himmel att min själ varit fri från all jordisk kärlek sedan jag hälsade dig för sista gången. Du var mig allt, mitt hopp på jorden, min religion. Du vet jag fullgjort alla dina b. f. l. ningar, dina juveler äro öfverlämnade till grefven af Provence, för att af denne tillställas din dotter, och själf bär jag närmast mitt hjärta, nu och alltid, din sista minnesskänk. Innan jag går att fylla en måhända farlig plikt, känner jag ett behov, att åter ännu en gång hälsa min ljufva drottning. Fersen bugade sig åter djupt, med ceremoniöst behag, som han var van att göra inför levande majestät, men vördnadsfullare. Därpå drog han sig sakta baklänges, stängde dörren, stoppade nyckeln i fickan, samt skyndade ut i stora salen, där lakejerna väntade för att annåla, att galavagnen var framkörd. Med stolta steg o. h. höguret hufvud trädde Fersen utför den breda trappan, och steg in i sjuglasvagnen, förspänd med fyra svarta hästar, hvarefter de svarklädda lakejerna hoppade upp bakpå, och så bar det af. Vägen togs öfver Skeppsbron och Slus-

sen, där reda mycket folk var samladt. På Hornsgatan var trängsel, och här och där hördes hvisslingar, då den tunga karossen ilade förti. Vid tullen möttes liktåget. Fersen vände, och åkte iskridd i spetsen. På Kornhamnstorg var en massa pöbel samlad, och här började på allvar upploppet. Skrik och vilda rop hördes öfverallt, kopparslantur och stenar haglade mot riksmarskalkens vagn, hvilkens rutor krossades. Fersens ansikte träffades af stenar, och blodet strömmade. På stora Nygatan hejades vagnen fullständigt, några välvilliga personer ryckte upp vagnsdörren och hjälpte den vacklande Fersen in i huset n:r 7, hvare ett kaffehus var inrättadt.

Folket störtade efter, slungade hans värja, band och kappa genom fönstret, under det massan utanför röt: »Kasta ut kronprinsens mördare, låtom oss stena honom.» Ordningmakten och militären gjorde intet för att stäfja upploppet. Slutligen såg man Fersen, sönderslagen och blodig, komma ut vid generaladjutanten Silfversparres arm. Den arme äldingen slets ifrån sin beskyddare, kullkastades, slogs och sparkades, samt släpades sedan till Riddarhusgården, där han änyo kullkastades, hvarvid en rusig sjöman hoppad upp på hans bröst, och knäckte bröstkorgen. Detaljerna vid det ohyggliga mordet äro för väl kända, för att närmare behöfva beskrivas.

Så slutade Axel Fersen, kanhända sin tids noblaste riddersman, en olycklig drottningens trogne och tyste beundrare, sitt lif som det oskyldiga offret för en feg politik. Måhända under de sista ögonblicken flögo hans tankar till drottningens martyren, då hon släpades på bödelskärran från Conciergeriet till schavotten, omvärd af guillotinen hyonors vilda skrån. Marie-Antoinettes och Axel von Fersens slutliga öde blef ungefär enahanda.

Hvart det lilla diamanthjärtat tog vägen, vet man ej, ty liket blef fullständigt utplundradt.

Några dagar därefter begrafades Axel von Fersen högtidligt med stora ceremonier i Riddarholmskyrkan, men den stackars Marie-Antoinettes kvarlevor vräktes på sin tid ned i en okänd graf, hvilken man ännu icke med säkerhet funnit. De lämningar man 1816 förde till St. Denis kunna ej bevisas vara konungens och drottningens.

Ledig annonsplats!

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.

Mitt första är en bokstaf blott, Prepositionens rang det fått, Och rummet vanligen det visar. Mitt andra fås af vingadt djur, Det har en mjuk och lätt natur, Och kollektivt det kölden visar. Mitt hela var i mythen tid En skön Asynia, som blid Ur Brages harpa toner lockat. Hon lefde i en evig vår, Och äfven tidens tand försmär De sköna frukter, som hon plockat.

WILHELMINA GRAVALLIUS.

AKROSTIKON.

- Roland,
- Nilen,
- Babian,
- Texas,
- Körare,
- Turbin,
- Dela,
- Enslig,
- Mogen,
- Kasta,
- Rasta,
- Trana,
- Rösta,
- Minska.

ALLCOCK'S
PLASTERS
(etableradt i Amerika 1847.)

ALLCOCK'S PLÅSTER är ett medel mot

Reumatism,
Höftvärk,
Ländvärk,
Förkylning,
Hosta,
Svagt Bröst,
och Rygg,

OSV., O.S.V.

ALLCOCK'S är det enda verkliga, säkra och palitliga porösa plåster som tillverkas, begär därför alltid på ALLCOCK'S.

TAG INTET ANNAT!
SÄLJES PÅ ALLA APOTEK.

Här Ni liktornar, begagna då Allcock's Likorn Plasters.

* Kunskap ger lycka. * * Duglighet är bättre än guld. *

Karlskoga praktiska skola
för kvinnor

— tidsenlig praktisk läroanstalt —
öppnar sin 10:de lärokurs nästa 15:de maj
Ämnen: huslig ekonomi: matlagning, servering, bakning, hushållslära, trädgårdsskötsel: sömnad: fruntimmers- och barnkläder, linnesömnad; väfnad: vanlig och konstväfnad; slöjd: stickning, ram-, broderi-, flättnings-, tapiseri-, applikations- och gyllenlader-arbeten, målning m. m.; glansstrykning; bokliga läroämnen: svenska och franska språken, bibelkunskap, skrif och räknekonst, enkelt och dubbelt bokhålleri m. fl. Valfrihet, god tillsyn, billiga omkostnader, ovanligt naturskönt läge mellan skog och sjö. Undervisning af 14 kompetenta lärarinnor och lärare. — Skolan för män öppnas 1 nov. Skolornas årliga elevantal omkring 300. Svar och program mot dubbelt porto. — Rikstelefon. Adress: Karlskoga. Joh. Lindholm

OM NI ICKE SER NAMNET

Lea & Perrins

PÅ SÅSEFLASKAN, DESS OMSLAG OCH ETIKETT,
BEVISAR DETTA ATT NI ERHÅLLIT ETT SÄMRE
SURROGAT.
ENDAST LEA & PERRINS! ÄR ÄKTA.

FRÅGA EFTER OCH
YRKA PÅ ATT FÅ
LEA & PERRINS
DEN ÄR TILLVERKAD EFTER
ORIGINAL RECEPTET. **UNDVIK**
ALLA ANDRA SÅKALLADE
WORCESTERSHIRE
SÅSER.

DEN EGER PÅ
GRUND AF SIN ÖFVERLÄG-
SENHET VERLDSRYKTE OCH
ÄR DEN FÖR FISK, KÖTT, JUS,
VILDT OCH SOPPOR
BÄST KÄNDA SÅS.

**DEN ÄR BETYDLIGT ÖFVERLÄGSEN ALLA
ANDRA SÅSER.**

Orginal & genuin
WORCESTERSHIRE SÅS.

En gros försäljare Lea & Perrins, Worcester;
Grosse & Blackwell, Ltd., London; och de flesta exportkyddkramare.

Sundsvalls
Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Att binda in böcker, tidskrifter etc., lämnas undervisning i elevens hem af ung fru. Svar till »Nyttä, Nöje», Iduns exp

Toiletpapper,
af bästa kvalitet, sändes mot efterkräf i paket à 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag,** adr. Värml. Björneborg.

LEDIGA PLATSER.
LEDIG PLATS.

Sjuksköterskeplatsen, hufvudsakligen afsedd för smittosam sjukdom, i Piteå socken, med station i Öjebyn, för åren 1902—1904 för skolad sjuksköterska, sökes hos kommunalnämnden därstädes innan den 1 förstkommande mars.

Årlig lön 500 kr. jämte fri bostad och bränsle, dessutom i de flesta fall 50 öres dagaflöning vid tjänstgöring.

3 månaders ömsesidig uppsägning.

Vid ansökan skola bifogas: prästbetyg, läkareintyg att sökanden är frisk, bestyrkt afskrift af afgångsbetyg efter genomgången fullständig folkskolekurs och intyg öfver genomgången teoretisk praktisk kurs vid större sjukvårdsinrättning.

Öjebyn den 31 jan. 1902.
Kommunalnämnden.

Enkel, barnkär flicka, ej för ung, villig att biträda med vård af små barn och kunnig i hvarjehanda hushållsöromål erhåller plats genast. Svar jämte fotografi, rekommendationer och löneanspråk sändes till »A. E. S.» under adress S. Gumæli Annonnsbyrå, Stockholm.

Värdinneplats
blir till våren ledig i vackert beläget tjänstemanshem på landet i mellersta Sverige för kompetent, huslig, frisk, bildad flicka i ålder 25-35 år med godt utseende och sätt, samt af god och aktad familj. Sökande torde uppgifva anspråk och referenser, sända fotografi och lämna fullständig upplysningar till märket »Tjänstemanshem på landet» under adr. S. Gumæli Annonnsbyrå, Stockholm.

Ylleklädningar

i afpassade bitar å 6 meter af extra fin engelsk chevot, svart, mörkblå och rödbrun, som kostat 12 kr. bortslumpas af en handelse till kr. 7: 75 pr st.

Bomullsklädningar,

afpassade bitar å 8 meter, äkta färger, vackra mönster, som kostat 4: 50 bortslumpas till 2: 75 pr st. Köksförkläden, handväfda, äkta färger, bortslumpas till 11 kr. pr duss.

Hörnboden **Observatorlegatan 6, Stockholm.**

I hvarvt och ett för sig af de ofvanstående 14 orden omkastas bokstäfverna så, att lika många nya ord erhållas.

Då dessa äro funna, bilda begynnelsebokstäfverna namnet på en känd skämtare.

»GULL».

KAPSELGÅTA,

MED 33 GEOGRAFISKA NAMN.

Kära tant Rosa!

Tack allra käraste för brevet! Jag vill erbjuda dig en biljett till konserten i dag. En till Ida Nyman skall jag sedan skicka. Mamma lagar oss litet te och ber er, i enkelhet naturligtvis, vara välkomna hit. Jag bad en af Lorenssons pojkar allaredan på morgonen säga till Erik att på måltidsrasten hämta er. Om Erik ej hinner, får Gustaf fara ut med vagnen. Vi ska naturligtvis arrangera så, att I, kanhända litet sent, äfven denna gång få åka hem. Skrif svar om du kan och vill följa med, och var hjärtligt välkommen!

I hast din Eva.

»GULL».

GÅTA.

En tjänare jag varit,
En tjänare jag är,
Och ständigt samma tjänster
Man utaf mig begär,
Det händer ganska ofta,

Att »herrn» jag följa får
Till nöjen och affärer,
När hemifrån han går.
Men borta helst jag stannar
Uti tamburen kvar,
Ty där min gode herre
Ej nytta af mig här.
Men när han vänder åter
Mot hemmets kända dörr,
Då är han glad att hafva
Mitt sällskap, liksom förr;
Och sorgsen uti hägen
Han skulle känna sig,
Om han i distraktionen
Rent af förgätit mig.

ONKEL SET.

GADUS' Fiskkonserver

äro, enligt analyser och intyg från fackmän, till sin sammansättning i det allra näraste likställda med färsk fisk, och utgårdärför den bästa ersättning för denna senare.

Se »Iduns Hjälpreda» för maj 1901!

namn på djur, 5) känd skald, 6) mytologiskt namn, 7) däggdjur, 8) flicknamn, 9) land 10) fågel, 11) fisk, 12) adjektiv, 13) nordiskt djur, 14) fågel, 15) flod, 16) yrkesman, 17) berg.

Mitelradens bokstäfver bilda namnet på ett kändt skaldeverk.

»GULL».

VOKALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

Med i, så är fågeln i blånande rymd,
Där han flyger hvarthelst han behagar,
Hvilkens väg ej af gränser och stängsel är
skymd,
Som ej räknar med timmar och dagar,
Med v' är hvar kvinna, som fått sig en man,
Vor' han endast kajutvakt på skuta,
Ty för öfrigt kan allting i världen gå an,
Men dock ej att på titlarne pruta.
Med ö något litet som dock med sig bär
Förhoppning att en gång få skörda.
Och af hvilket en tänkande människa lär
I det lilla det stora att vörda.

ONKEL SET.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 6.

LOGOGRYFEN: Smörblomma: malm sol, ösa, mos, ammor, blom, Mora, Orsa, Malmö, lamm, ram, broms, slam, öm, bal, sal ros, al, alm, sorl, lösa, mö, smal, öra, barm, rö, lom, bo, Rom, möra, arom, os, mars, sömma, söla, ro, öar, smör, öl, lo, orm mal, börs, as, ras, larm, ömsar, lam, arm, moar, (moras), slö, sommar, Amor, bomma, Amos, Bo, Ola, Omar, Lars, Lora, Rosa, Sam.

HJULGÅTAN: Ångermanland—Lippe—Detmold: Orden i ytre ringen: äkerren, nöstigt, gäsunge, egenkär, rikedom, Matilda, aderton, nötskal, Letitia, alhorn, nymalad, dammvrå. Orden i ekrarne: årtal, narri, grupp, elldop, ruelse, måltid, Alice, näpet, lärdom, adagio, Nobel, druid.

OMKASTNINGSGÅTAN: Arvika—Grenna: akvarellmalning, rättssvansar, vinteräpple, isbjörn, kråkan, Amerika.

ARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	6	7	5	2	2	8	5	9														
2		10	11	12	13	11	14	15	2	11	13	11															
3			16	11	6	17	9	5	2	2	11																
4				7	18	9	10	14	6	14																	
5					16	6	11	14	9																		
6						14	6	19																			
7							10	9	14																		
8								10	6	5	1	11															
9									5	10	20	15	1	5	9												
10										7	6	21	7	11													
11											11	2	15														
12												4	11	13													
13													18	13	10												
14														1	6	11	9	11									
15															10	13	17	12	5	9							
16																12	11	2	7	8	9	8	2	1			
17																	10	11	14	6	8	2	11	9	7	11	6

Siffrorna i vidstående figur utbytas mot gifva följande beteckningar: 1) rysk besittbokstäfver, hvilka, om de äro rätt funna, 2) ort i Sverige, 3) kvinnlig titel, 4)

Fiskpudding

i koniska burkar af Fyrtornets inläggning är en verkligt fin fiskrätt till moderat pris. Ett försök skall öfverryga hvar och en om denna inläggnings öfverlägsenhet.

Jämval rekommenderas Fyrtornets konserver af alla slag, prisbelönta i Gelle vid Industriutställningen 1901 med guldmedalj (den enda för konserver). Till salu hos de förmärsta speceri- och delikatessaffärer.

OBS! Begär priskurant!

A.-B. Sveriges Förenade Konserverfabriker
GÖTEBORG.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Ivi. Gammal skäpmat, farligt serverad! Kommer ej på Iduns bord.

A-m. Vi tacka för vänligheten, men unse dock att de små minnena ej kunna pakalla tillräckligt intresse från vår publik. Alva. Ännu fattas mycket i ert approbatur.

Nyborjare. En »femma»? Nej, inte en femöring!

Ignotus. O, enkla djupsinne! »Hvad är kärlek?» Pappeskorgen — och lifvet få besvara eder fråga.

N. So. Vi akta ert mod lika högt som er verksont ringa.

I. S. Den biten ha vi bestämt sett en gång förut. Ni tycks dock nu något ha mildrat den, och den har vunnit därpå. Ännu ett par, helt obetydliga strykningar skulle vi vilja göra — och sedan använda den.

Pro patria. Antages. Prenumerant 1866 och »En tacksam elev». Idun har redan en gång tidigare meddelat »en utförlig skildring af fröknarna Zanöers gagnariska lärarinneverksamhet och ansåg där för nu en mera kortfattad minnesruna tillräcklig. Hvad porträttets plats anbelangar, måste hänsyn tagas till att få en äfven illustrativt parant bild på tidningens första sida, och någon rangfulla med afseende på ordnngsföljden ha vi aldrig afsett att tillämpa i våra spalter.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Smäländska», Fjugesta. Annonsern kostar 3,20 pr gång. Insend rest, snarast.

»Sällskapet», Sköfde. Annonsern kostar 1,60, hvilket är minimipris för alla annonser i Idun.

Ett framtida hem.

Ett fint bildadt och praktiskt fruntimmer af god familj (ej lärarinna) med ett behagligt sätt och utseende jämte sällskapsvana, kan erhålla en angenäm ställning hos familj i Sthlm, såsom sällskap åt medfärders fru i saknad af ung dotter. Ordningssinne, musikalisk begåfning och om möjligt språkkunskaper då resor förekomma. Skriftligt svar jämte ovillkorligen fotografi, som omgående återsändes, adresseras till »Discretion», Th. Tjäders Byrå, Brunkebergstorg 12.

Husföreståndarinnan.

bildad, hälst något musikkunnig, sökes af gammal ungarli i norrlandsstad, i god aktad ställning, referenser jämte fotografi till »Litet godt hem», under adress S. Gumalii Annonnsbyrå, Stockholm.

En flicka af god familj, erhåller anställning i liten familj i Gellivare — hufvuduppgift barnskötsel — om anmälan, åtföljd af fotografi, referenser och uppgift å löneanspråk sker till »Ingenjör», Gellivare p. r.

För bättre, barnkär flicka finnes i mindre familj plats mot fritt vivre att gå frun tillhanda. Svar till »E. A.», Djursholm.

Karlskrona högre läroverk för flickor.

Till instundande hösttermin blifver en lärarinneplats ledig med hufvudsaklig undervisningskyldighet i modersmålet, äfven på högsta stadiet. Sökande skall förete afgångsbetyg från högre lärarinneseminarium och läkarebetyg. Lön 1,200 kronor samt bidrag till pensionsinrättning. Ansökningar, ställda till föreståndarinnan, skola vara inlämnade före den 15 mars 1902.

Styrelsen.

Bildad flicka, som i samarbete med husmodern, vill åtaga sig matl. jämte lättare sysslor, erhåller plats uti tjänstf. Dagl. bj. af städ. Anses s. medl. Uppg. löneanspr. Svar t. »Ego», Tidngsk., 16 Bragel., Sthlm.

Engelsk, undervisningsvan lärarinna, kompetent att undervisa i musik, språk och vanliga skolämnen, erhåller plats om lönepretentioner jämte rekommendationer insändas under adress »G. J.», Iduns exp. f. v. b.

Bildad flicka, ej under 25 år, praktisk, duglig och kompetent att sköta ett hem och tjänare, får nu genast plats i Stockholm. Fot. och rek. till »Ordenlig och villig», Iduns exp.

Bildad hushållerska

med erfarenhet i ett större landthushålls skötsel, skicklig i finare matlagning, bakning, konservering m. m.; frisk, reddar, ordentlig och intresserad af sitt arbete får plats 24 april på större egendom. Vidare genom brevväxling under märket »A. Ö. Södermanland», adress S. Gumalii Annonnsbyrå, Stockholm.

Kunnig hushållsfröken får utmärkt plats som familjemedlem 1 maj. Norra inackorderingsbyrån Mäster Samuelsgatan 62, Stockholm.

Föreningens för Malmö sjuksköterskehem tjänst kunna ytterligare 2 å 3 vid Sofiahemmet utbildade sjuksköterskor erhålla förmålig anställning antingen strax eller senast före 1 inst. okt. Ansökningshandlingarne insändas till Förste provincilläkaren H. Sörman, som lämnar närmare upplysningar.

Plats att förestå ett ungarlihem i stad finnes 1 april för ett dugligt yngre fruntimmer, omsorgsfullt och skickligt i matlagning, svar med betyg, p. r. och eget fotogr. sänd. till »A. R.», Iduns exp. f. v. b.

PLATSSÖKANDE.

Norrländska

Söker plats å kontor för Brand- & Lifföräkrings-Agentur. OBS! Vana och intresse för arbetet! Plats antages äfven om kontorsarbetet är förenadt med hushållsgöromål. Referenser och betyg. Svar till »Intresse 22 år», p. r. Östersund.

Lärarinna van undervis. skolämnen, språk, musik, handarb. önsk. plats, jämnt lön. Svar »Kunskaper» under adr. S. Gumalii Annonnsbyrå, Stockholm.

Herrar Postmästare!

En 19 års flicka af god familj med vana i postgöromål söker plats i någon postmästarefamilj. Om barn finnes undervisa i handarbete. Svar emotes tacksamt under adress »E. 19», Norrköping f. v. b.

Undervisningsvan anspråkslös lärarinna, skicklig i alla svenska ämnen, språk, musik, handarbeten söker plats. Svar »Nilsk», Iduns exp. f. v. b.

En 37 års jungfru, proper, snäll och kunnig, med utmärkta muntliga och skriftliga rekommendationer, önskar som hjälp medföra äldre fru eller fröken till badort för att själf få tillfälle att bada. Svar till »Lovisa», Finspång.

Bättre flicka önskar plats i finare affärs-såsom elev hälst i tapiserihandel. Svar emotes tacksamt märkt Handarbetsvän», Iduns exp.

En ung flicka af god familj, intresserad af husliga göromål, önskar komma i en treflig familj på landet där ungdom finnes, för att mot någon lön hjälpa till med hvad som förekommer. Svar emotes tacksamt till »23 år», Iduns exp.

K. V. GYMNASIUM med flerårig praktik och bästa rekom. önskar plats i familj på landet. Svar »M. H.», Iduns exp.

Huslig, pligttrögen, bildad flicka söker plats. Väl kunnig i matl., bakning, sömnad, handarb. m. m. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b.

Ung bättre flicka önskar komma i godt hem, hälst mot fritt vivre, för att lära hushåll. Kunnig i finare handarb., villig deltaga i lättare hushållsgöromål. Svar till »Villig», p. r. Karlshamn.

En ung flicka från godt hem önskar plats i bättre familj på landet, där hon kan få betraktas som familjemedlem. Hon är kunnig i hvarjehanda handarbeten och önskar deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar till »18 år» under adress S. Gumalii Annonnsbyrå, Sthlm.

Som värdinna önskar bildad, musikalisk och huslig flicka, af god familj, plats. Svar emotes snarast till »Elisabeth», Söderhamn.

Ett ensamt fruntimmer af god familj mellan 40 och 50 år, söker sig någon verksamhet. Hon är villig åtaga sig värden om ett hem hos någon ensam herre (eller fruntimmer). Svar till »E. C.», p. r. Asker-sund.

Värdinneplats i godt hem sök. af ett bild. fruntim., hälst där barn finnes som behöfva vård o. tillsyn. Hjälp till läxläs. o. musik kan lämnas, äfven villig bitr. vid skriför. Den sök. har godt sätt och utpräg. ordn.sinne. Utin. ref. fr. föreg. platser. Svar till »Norrländska», Goteb. postk. Göteborg p. r.

En flicka, som allagt studentexamen och akademisk examen men på grund af sina studier kommit att församma de husliga göromålen, önskar komma i ett större, arbetsamt hus, där den strängaste ordning råder för att deltaga i alla där förefallande hushållsgöromål. Svar till »Fröken 222», Sv. Telegrambyrå, Stockholm.

I matl., bak, sylt, s. m. kunnig bildad flicka önsk. plats; sparsam, ordningsfull, plikttrög. Svar »God arbetskraft» under adr. S. Gumalii Annonnsbyrå, Stockh.

Bättre anspråkslös flicka önskar plats. Kunnig i enkl. matlagning samt fullt hemmastad i alla husliga göromål, är äfven van att handla barn. Svar emotes tacksamt af »D. G. 24», Gumalii Annonnsbyrå, Malmö.

En 22-årig bättre flicka, fask och plikttrögen, önskar plats i fam. att delt. i husl. görom. Svar till »Värmländska», Skåre p. r.

Som husföreståndarinnan

eller hjälp och sällskap för klen person, önskar medelålders fruntimmer med godt lynne plats. De bästa rek finnas. Vidare genom Th. Tjäders Byrå, Brunkebergstorg 12.

Ung småskollärarinna, van vid sömnad och husliga sysslor, önskar plats i familj att läsa med nyborjare. Svar till »Ida», Varberg p. r.

För en aderton års, musikalisk flicka, som genomgått sjukklassig läroverk och där efter i hemmet deltagit i husliga göromål, dotter till tjänsteman i nedre Norrland. Önskas plats i respektabel familj på landet för att under strängt ordentlig husmors ledning deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar till »Huslig 1902», Iduns exp.

En 22-årig, anspråkslös flicka, önskar plats i bättre hem, att deltaga i alla inom ett hus förefallande göromål. Är kunnig i enkla matlagning, väfnad, handarbeten och bokföring samt något i sömnad. Svar under adr. »Skånska», p. r. Kattarp.

En 24 års bättre flicka, önskar plats i familj, hälst där skrifgöromål förekomma eller också som sällskap och hjälp. Svar till »Anni», Karlshamn p. r.

En pålitlig flicka, kunnig i husliga göromål och handarbeten, söker plats i vänligt hem. Svar till »Familjemedlem», Gelle p. r.

En 16-års flicka af god familj, önskar till våren plats i treflig prästhus på landet, för att deltaga i alla husliga göromål. Är villig att betala något för sig. Svar till »Z. N.», p. r. Motala.

En ung, enkel och arbetsam flicka, önskar till våren plats i bildad familj att mot fritt vivre deltaga i alla inom hemmet förekommande göromål. Svar till »Arbetsam», p. r. Motala.

Plats i fam. önskas af en bättre, anspråkslös flicka. Är kunnig i handarb. och enkla matlag. Svar tacksamt till »21 år», Falk-Ranten p. r.

En bildad, barnlös änka, 37 år, söker anställning som husföreståndarinnan. De bästa referenser kunna erhållas. Svar torde sändas till Fru E. Rhenström, Alvastrå.

26-årig flicka, kunnig i brodersöm, önskar plats i tapiseriäffär eller familj. Svar märkt »X.» till handlande Svenson, Grefvegatan 64, Stockholm.

Bättre flicka önskar god plats i fam., villig delt. i hvarjehanda husliga göromål, läsa med nyb samt van vid alla kontor-göromål. Någon lön önskas. »Hildur», p. r. Malmö.

En bättre, 19-årig flicka, önskar komma till större herrgård, bruk eller prästgård för att lära sig matlagning. Svar emotes innan den 1 mars för korrespondens under adr. »Familjemedlem», Sala p. r.

Examinerad sjuksköterska

önskar plats privat eller på lasarett. Svar till »X.» Jemshög.

Inackordering erbjudes å naturskön egendom i frisk, härlig trakt, för 3 å 400 kr. pr år. Svar till »Vestkusten», Gröhed p. r.

Inackordering

Inackordering i en angenäm familj önskas af en ung flicka, där tillfälle gifves att lära hushåll och om möjligt konstväfnad, hälst i Norrland och där ungdom finnes. Svar till »Skånska», Gumalii Annonnsbyrå, Malmö.

Konfirmander

högst 4, mottagas i ung prästfamilj nära stad i mellersta Sverige. Tid: 26 juni—1 aug. Härligt och sunt läge vid skog och sjö. Svar till »Konfirmand», under adress S. Gumalii Annonnsbyrå, Stockholm.

Oxford.

I angenämt engelskt hem erbjudes inackordering åfven svenska af god familj. Tillfälle gifves att korrekt lära engelska språket och af gratis bevilsta universitetsföreläsningarne m. m. Utmärkta referenser i Sverige och England lämnas. Svar till »Oxford», Iduns exp.

INACKORDERING

å naturskönt belägen egendom, där tillfälle till bad, fiske samt skogs promenader gifves, sökes af en familj om 6 personer, därat tre flickor i en ålder af 16, 14 och 10 år samt en gosse om 13, under cirka 6 veckor från 15 nästk. juni. Svar jämte prispuppgift i biljett till »V. C.», adress Nordiska Annonnsbyrå i Göteborg.

Young Swedish Lady

recommends a comfortable happy home in English Country Rectory, where she has been staying for the last seven months to learn English (Lessons given if desired). Good young society Terms moderate. Address Mrs Atwood. Elsing Rectory. East Dereham. Norfolk. England.

En flicka från 2 å 3 års ålder, af bättre föräldrar får god inackordering i ett stillt hem på landet där inga barn finnes. Om vård utlofvas. Betalning efter öfverenskommelse. Svar med nödig upplysningar till »C. R.—n», Jerna p. r.

Praktisk Hushållskurs vid Barkarby pr Drottningholm för bildade flickor. 4 månader. Pris 250 kronor. Goda referenser. Högaaktningfullt Fru Malkina Godén. Allmänna telefon Drottningholm 17.

Pellerin's Margarin är bäst!

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

1 Drottninggatan 1

Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

MÖDRAR!

Professorn, greve C. Th. Mörner i Upsala, som analyserat "Allenburys" Food, rekommenderar detsamma som medel att förekomma s. k. Engelska sjukan, samt säger vidare:

"Under sådana omständigheter finner jag preparaten (särskildt Milk-foods) förtjänta af användning, dels under förhållanden (längre sjöresor o. d.) då frisk mjölk öfverhufvudtaget icke kan erhållas, dels och framför allt vid barnuppfostrande, när moders-, resp. ammjölke ej står till buds."
Upsala i Oktober 1900.

C. TH. MÖRNER.

Med. Dir. e. o. Professor i Medic. och Fysiologisk Kemi.

Afven "Allenburys" Malted food No 3, för svaga och sjuka rekommenderas.
"Allenburys food" säljes på apoteken samt i specialaffärer i parti genom A. W. Heland. Rikstelefon 1191. Norrköping.

Praktiska gångmattor.

Vid Krontorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljes till 65 öre pr meter vackra hållbara gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosafiber. Sändas mot efterkräf. Försök några meter på prof.

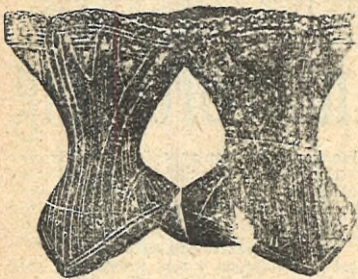
Af alla Munvatten är

S:t Erik's Extra koncentrerade

ASEPTOL

det starkaste Antisepticum; med angenäm, kylande smak.

Pris 2 Kr. fl. Begär alltid Extra koncentrerad Aseptol. S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

Snörlifvet La Gracieuse.

Detta så mycket omtyckta och för äldre, korpulenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om lifvidden uppgifves.

Amanda Smedberg, 29 Drottninggatan 29, STOCKHÖLM.

Capsuloids har kvaliteten och den många kvantiteten af järn som blodet dagligen kan absorbera.

Capsuloids!

frambringa en rikedom på nytt friskt blod, hvarigenom de förmå att bota anemi, bleksot, dålig matsmältning och förstoppning och alla andra sjukdomar, som härröra sig från en försvagad blodkonsistens.

Till Capsuloid Comp. 30/12 1901. Jag har intagit 4 1/2 ask Capsuloids och finner nu att det ständiga springandet upp och ned i trappan icke längre tröttrar mig det minsta, ehuru jag såsom hotelluppsare är strängt upptagen från kl. 7 på morgonen till midnatt och sällan får vistas i friska luften. Då Capsuloids så betydligt stärkt mina krafter, skall jag fortfarande använda dem, till dess jag återvunnit en fullkomligt frisk ansiktsfärg.

Hötel Rydberg, Stockholm.

WILHELM HENCK.

Capsuloids erhållas å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekvidrera prover från den gamla väl renommerade Sidenfirman

E. Spinner & C:ie, Zürich

(förr J. Zürrers sidenfabrik).

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.

Rikstelefon: 1 79.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Ypperligaste morgondryck för gamla och unga!

Lactoserinecao

(Närtsaltscacao).

Välsmakande, Hälsosam, Närande.

Rik på s. k. "Närtsalter", förordad af Hrr Läkare och på grund af analyser fördelaktigt omnämnd i Svenska Läkarsällskapets Tidskrift "Hygiea". Försäljes hos hrr specierhandlare.

A.-B. Th. Winborg & Co.,

Kongl. Hofleverantörer.

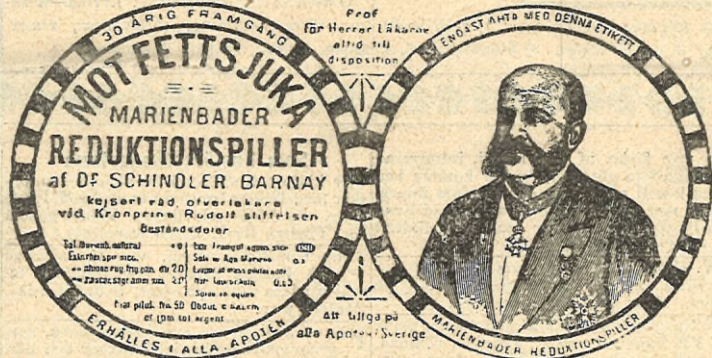
För Balsäsongen.

Bästa Wiener Balskor, Franska & Engelska Balstrumpor,

Sorties de Bal, Solfjädrar m. m. hos

K. FORSBERG & Co, Operahuset.

OBS.! Balskor öfverklädas.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack.

från 15 kronor för år.

Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af Notariatsafdelningen.

Fröjd åt de unga landet rundt

Kamraten

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för det nya året prenumerera på "Kamraten", illustrerad tidning för Sveriges ungdom, som då utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och läreriska uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasins områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

lekar, i dess talrika intressanta pristäfplingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för det kommande året kan nämnas en genom hela årgången förtjänt följetong: "Dödshälans hemlighet", hvilken ovanligt spännande och intressanta äfventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärde ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmannens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befest sin rangställning som

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

fås — till hushållsbruk — äfven i 5 kg. originalpåsar med bruksanvisning.

Böcker för damer!

Från Hälsovännens förlag utkommet:

Vår yttre människas vård

eller hudens, hårets, skäggets, naglarnas och munnens vård i friskt och sjukt tillstånd, med 25 teckningar och 125 recepter af dr E. W. Wretling. Pris häft. 2 kr., kartonband 2,50 kr.

Kvinnans släktlif

i normalt och sjukligt tillstånd. 4:de uppl. med 67 teckningar, af dr E. W. Wretling. Pris 2,50 kr.

Handbok för sjukskötsel i hemmet, med 97 teckn., af dr E. W. Wretling. Pris häft. 1,50 kr., kart 2 kr.

Våra barns fostran och vård,

2:dra uppl. med 24 teckningar af prof. Sev. Rubbing. Pris 2,25 kr.

Bord-Tennis

— eget fabrikat —

i finaste kvalitet, åtföljdt af bruksanvisning Kr. 7:50. Expedieras till landsorten mot efterkräf. Återförsäljare erhålla rabatt.

M. ZADIG, Malmö.

Aktiebolaget

Stockholms Diskontobank,

Hufvudkontor: Regeringsgat. 1,

Afdelningskontor: Hötorget 8.

Högsta depositionsränta ... 4 1/2 %

Sparkasseränta ... 4 %

Checkräkningsränta ... 2 %

Kreditivränta ... 5 %

Sydsvenska

Kredit-Aktie-Bolaget,

Stockholm, 17 Fredsgatan 17.

Afdelningskontor Götg. 31.

(Fonder kr. 4,440,000)

Deposition ... 4 %

Kapitalräkning ... 4 %

Sparkasseräkning ... 4 %

Upp- & Afskrifning ... 2 %

Kassafack å 15, 20 och 25 kr.

Bankaktiebolaget

Stockholm—Öfre Norrland,

6 Drottninggatan 6.

Hushållräkning 4 %.

Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs

Enskilda Bank

Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.

Högsta depositionsränta ... 4 %

Kapitalräkningsränta ... 4 %

Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) ... 4 %

Pallas Hotell

37 Klarabergsgatan 37

Rikstel. 4483. Allm. Tel. 6041.

Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.

Knut Fagerström

Kläd

Edra järnsängar med tjock papp i färdigskurna format från

Aktiebolaget Forsså Träpappfabrik

Näsvisken.

3 Guldmedaljer.

Man mär aldrig väl

af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda Intubikaffe, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgiftning.

Paketer å 25 och 10 öre i alla specieri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, Stockholms Kaffe Aktiebolag, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.